

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra informatiky a kvantitativních metod

**Průzkum uživatelských preferencí u vybraných mobilních
zařízení**

Bakalářská práce

Autor: Daniela Pulkrábková
Studijní obor: Informační management – 3

Vedoucí práce: doc. RNDr. Petra Poulová, Ph.D.

Hradec Králové

Srpen 2018

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 16.8.2018

Daniela Pulkrábková

Poděkování:

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. RNDr. Petře Poulové, Ph.D. za metodické vedení práce, ochotu, trpělivost a cenné rady při psaní této práce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá otázkou uživatelských preferencí seniorů ve vybraných mobilních zařízeních. Užívání mobilních zařízení není věkově nijak omezené, přesto každý uživatel u nich vyžaduje jiné parametry, funkce, atd.. Teoretická část je věnována charakteristice jednotlivých mobilních zařízení a rozdělení uživatelů na digitální domorodce a imigranty. Dále se zabývá otázkami, jak charakterizovat stáří a stárnutí a jejich vztahem k informační gramotnosti. Praktická část se zabývá výzkumem, jeho zpracováním a interpretací výsledků. Výzkum kvantitativního rázu byl realizován prostřednictvím dotazníkového šetření. V rámci výzkumu bylo zjišťováno, jaká mobilní zařízení uživatelé preferují, jak často je využívají a k čemu jim slouží. Cílem tohoto šetření bylo zjistit, jaká mobilní zařízení uživatelé preferují s ohledem na věk a jak je následně využívají.

Klíčová slova: mobilní zařízení, smartphone, klasický tlačítkový telefon, notebook, tablet, digitální domorodec, digitální imigrant, digitální gramotnost

Annotation

Title: Research of users preferences in selected mobile devices

The Bachelor thesis deals with the question of senior's preferences for selected mobile devices. Using of mobile devices is not age limited, nevertheless each user requires different parameters, functions, etc. The theoretical part focuses on characteristic of individual mobile devices and the divide of users to digital natives and digital immigrants. It also deals with the questions of how to characterize old age and aging and with their relation to the information literacy. The practical part deals with the survey, it is processing and interpretation of its results. Quantitative research was carried out through a questionnaire survey. In the survey was investigated what mobile devices the users prefer, how often they use it and what it serves them for. The aim of this survey was to find out what mobile devices the users prefer with respect of age and how they subsequently use them.

Keywords: mobile device, smartphone, classic push phone, notebook, tablet, digital native, digital immigrant, digital literacy

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Mobilní zařízení.....	3
2.1	Hlavní funkce mobilních zařízení.....	4
2.1.1	Důležité komponenty mobilních zařízení	5
2.2	Statistika mobilní zařízení	5
3	Smartphone	6
4	Tablet	8
5	Mobilní tlačítkový telefon.....	9
6	Notebook	9
7	Uživatelé	10
7.1	Digitální domorodci	10
7.2	Digitální imigranti.....	13
8	Informační gramotnost.....	14
9	Informační společnost.....	16
10	Stáří a stárnutí.....	19
10.1	Charakteristika stáří a stárnutí.....	19
11	Výzkumné šetření.....	21
11.1	Průběh dotazníkového šetření.....	21
11.1.1	Průběh a zaměření výzkumu	21
11.2	Výsledky výzkumu	22
11.2.1	Pohlaví respondentů.....	22
11.2.2	Věk respondentů.....	23
11.2.3	Pracovní aktivita	24
11.2.4	Vzdělání.....	25
11.2.5	Majitelé mobilního zařízení.....	26

11.2.6	Jaké mobilní zařízení respondenti vlastní.....	27
11.2.7	Preference mobilních zařízení	28
11.2.8	Doba vlastnění mobilního zařízení	28
11.2.9	Používání smartphonu.....	29
11.2.10	Používání klasického tlačítkového telefonu	30
11.2.11	Používání notebooků.....	31
11.2.12	Používání tabletů.....	32
11.2.13	Podnět k užívání mobilních zařízení.....	33
11.2.14	Složitost užívání mobilních zařízení	34
11.2.15	Ovládání mobilních zařízení	35
11.2.16	Závislost na mobilních zařízeních	36
11.2.17	Využívání mobilních zařízení	37
11.2.18	Využívání internetu.....	38
11.2.19	Kvalita života s mobilními zařízeními.....	40
11.2.20	Život bez mobilních zařízení.....	40
11.3	Shrnutí	41
12	Závěr	42
13	Seznam použité literatury	44
14	Přílohy.....	47

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mobilní zařízení	4
Obrázek 2: Smartphones.....	6
Obrázek 3: Tablety	8
Obrázek 4: Mobilní telefony	9
Obrázek 5: Notebook.....	10
Obrázek 6: Funkční gramotnost.....	15

Seznam grafů

Graf 1: Statistika užívání mobilních zařízení	6
Graf 2: Vývoj počtu lidí, kteří se v Česku denně připojí k internetu.....	7
Graf 3: Otázka 1 – Jaké je vaše pohlaví?	22
Graf 4: Otázka 2 – Jaký je Váš věk?	23
Graf 5: Otázka 3 – V jakém jste pracovním poměru?	24
Graf 6: Otázka 4 – Jaké máte vzdělání?	25
Graf 7: Otázka 5 – Vlastníte mobilní zařízení?.....	26
Graf 8: Otázka 6 – Jaké mobilní zařízení vlastníte?	27
Graf 9: Otázka 7 – Jaké mobilní zařízení preferujete?	28
Graf 10: Otázka 8 – Jak dlouho nějaké mobilní zařízení vlastníte?	29
Graf 11: Otázka 9 – Jak často používáte smartphone?.....	30
Graf 12: Otázka 10 – Jak často používáte klasický tlačítkový telefon?	31
Graf 13: Otázka 11 – Jak často používáte notebook?.....	32
Graf 14: Otázka 12 – Jak často používáte tablet?	33
Graf 15: Otázka 16 – Co/kdo Vás přivedl k používání mobilních zařízení?	34
Graf 16: Otázka 15 – Je pro Vás užívání mobilních zařízení složité?	35
Graf 17: Otázka 15 - Chtěli byste umět lépe ovládat mobilní zařízení?.....	36
Graf 18: Otázka 17 – Pociťujete závislost na mobilním zařízení?	37
Graf 19: Otázka 17 - K jakým činnostem mobilní zařízení využíváte?.....	38
Graf 20: Otázka 18 - K čemu využíváte internet?	39
Graf 21: Otázka 19 - Máte pocit, že mobilní zařízení zlepšili kvalitu Vašeho života?	40
Graf 22: Otázka 20 - Dokážete si znovu představit život bez mobilních zařízení? ..	41

1 Úvod

Mobilní zařízení, tedy elektronické komunikační přístroje, umožňují navázat spojení, být v kontaktu a získávat informace bez ohledu na místo a čas, ve kterém se uživatel nachází. Staly se neodmyslitelnou součástí života téměř každého jednotlivce. A to nejen v našem euroatlantickém civilizačním okruhu, ale po celém světě.

Za raketovým růstem poptávky po tomto typu přístrojů je zcela určitě jejich překotný vývoj, ruku v ruce s vývojem a posilováním sítí a technologií, umožňujících přenášet stále větší množství dat a informací. Současně má vliv na zvyšující se počet uživatelů finanční dostupnost, byť se cenový rozdíl mezi nejlevnějšími a nejdražšími produkty stále zvětšuje. To však není brzdou poptávky, ale naopak. V pestré škále přístrojů si může vybrat každý. A v neposlední řadě jsou to módní trendy a změny sociálního chování, které jsou prvotně důsledkem masového užívání mobilních zařízení, a v druhé fázi i příčinou dalšího růstu.

Zvláště v posledním desetiletí vzrostlo vlastnictví a užívání mobilních zařízení na hraniční úroveň. Hraniční v tom smyslu, že už není otázkou, zda jednotlivec zařízení má a používá, ale kolik jich má a jak je používá. Komunikační přístroje jsou s námi doslova všude. Staly se bez nadsázky naším šestým smyslem. Neodkládáme je v práci, ve škole, v soukromí, dokonce ani v posteli a na rande.

Nemění se pouze kvantita přenosných zařízení, ale také jejich kvalita. Jejich prvotní funkcí byla komunikace na dálku bez nutnosti být připojen na pevnou kabelovou síť. Touha se dorozumět odkudkoliv s kýmkoliv není jen vlastností lidskou. V živočišné říši najdeme mnoho druhů, které si toto umění osvojily. Taková dovednost dává větší šanci k přežití, množení a rozvoji daného druhu.

Rozvoj dalších funkcí mobilních zařízení si vývojáři prvních přenosných telefonů nedokázali ani představit. A přitom šlo o vývoj nečekaně rychlý. Během dvou dekad se přenos hovoru rozšířil o přenos textu, obrazu, videa až po možnost získat na dálku neomezené informace. Dále zařízení přestala plnit pouze funkci příjmu a odeslání dat, ale sama se stala zdrojem informací pomocí nainstalovaných programů a aplikací. A konečná meta využití „chytrých“ přístrojů je v nedohlednu.

Odvracenou stranou vývoje mobilních zařízení je ať už faktická, či pomyslná závislost uživatelů. Dnes skoro každý dospělý nebo dospívající jedinec neopustí domov bez svého smartphonu či některého z mobilního zařízení. Jednak pro sdílenou představu, že nebýt v kterémkoliv okamžiku „on-line“ by znamenalo nějakou výraznou informační ztrátu, či pokles společenské prestiže. Současně je v zařízeních uložený téměř celý život – pracovní záležitosti, osobní dokumentace, intimní informace, korespondence, hry, fotografie, přístupy k dalším úložištím soukromých údajů. A přijít o tuto schránku, ve které je uložena téměř celá vlastní existence, může být vnímáno jako životní katastrofa.

Zařízení postupně nahrazují lety prověřené způsoby uchovávání a vyhledávání informací. V kolika domácnostech dnes najdeme plnou skříň klasických alb s tištěnými fotografiemi? Kolik amatérských badatelů sáhne po papírové knize, zalistuje v encyklopedii? Kolik milovníků hudby skladuje záznamy na CD? Ano, jsou takoví. Ale informace uložené v počítači, notebooku, tabletu či mobilu výrazně převládají.

Masové užívání mobilních zařízení se dotýká také změny životního stylu. U dětí, pro které jsou od narození pevnou součástí jejich života především. Už neběhají po ulicích, nehrají šipkovanou, nevytvářejí party. Většina z nich sedí doma u svého chytrého zařízení s nekonečným výběrem her, aplikací, filmů, seriálů a jít ven je pro ně pomalu za trest. Děti přestávají sportovat, což vede k následné obezitě, která může způsobit i zdravotní komplikace.

Mladiství žijí nejraději nikým nerušený virtuální svět v pokoji, kde mají pocit, že jsou obklopeni spoustu kamarádů. V reálném životě pak postrádají schopnost obyčejné komunikace. Radši sedí vedle sebe a každý pevným stiskem drží svoje zařízení. Zjišťuje informace o svých kamarádech pomocí sociálních sítí jako, je například Instagram nebo Facebook.

V bakalářské práci se zabývám preferencemi u vybraných mobilních zařízení, a to konkrétně klasických telefonů, smartphonů, tabletů a notebooků. Zjišťuji souvislosti využívání mobilních zařízení a jejich funkcí s ohledem na věk a pohlaví a vzdělání uživatelů. Zda a jak tyto parametry ovlivňují potřebu „být nepřetržitě připojen“. Protože výrazná část populace vyrostla v době, kdy o existenci mobilních zařízení psali pouze autoři sci-fi literatury, zkoumám u této generace míru adaptace

na tento trend. Nakolik cítí potřebu „chytré“ si přístroje pořizovat a k čemu je používají ve všedním životě. Současně se zabývám vztahem k přenosným přístrojům u uživatelů, kteří se narodili již v době mobilních zařízení a jsou pro ně zcela běžná součást života. Kolik času věnují práci, zábavě a komunikaci pomocí mobilních zařízení, nakolik se cítí být na nich závislí a jestli jsou pro ně neodmyslitelnou součástí života.

2 Mobilní zařízení

Definice mobilního zařízení by mohla znít jako „výpočetní zařízení určené k přenosu“ či „bezdrátový elektrický přístroj“. Kritériem vyplývajícím z názvu je, že zařízení musí být mobilní – přenosné. Historie spadá do 40. let minulého století, kdy se převážně podobná zařízení využívala k vojenským účelům. Postupným technologickým vývojem, procesy vylepšování, zdokonalování a vynálezem bezdrátových sítí, bylo možno vytvořit nové zařízení - mobilní telefon, připomínající již ty, které jsou v dnešní době známé. Od konce 90.let minulého století je možné hovořit o zařízeních, které splňují parametr přenositelnosti.

Velkým přínosem se stal vývoj mikročipů, umožňující instalaci procesorů, které byly čím dál výkonnější. Průběh vývoje se neustále zlepšoval, až byly do původně pouze komunikačních zařízení zabudovány první fotoaparáty, barevné displeje a následně i dotykové s vlastními operačními systémy. (Krum 2010, Wilder 2016)

Mezi mobilní zařízení se řadí:

- Klasické mobilní telefony – telefon se základními uživatelskými funkcemi
- Smartphony – mobilní telefony s vlastním operačním systémem a rozšířenými funkcemi.
- Tablety - elektrická zařízení vytvořená na základě smartphonů
- Notebook – osobní přenosný počítač
- PC – osobní nepřenosný počítač
- Smartwatches – tzv. „chytré hodinky“

- Ostatní zařízení – chytré brýle, náramky, aj,
(Krum 2010)

Obrázek 1: Mobilní zařízení

Zdroj: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2014/07/az-18-cechu-preferuje-mobilni-zarizeni-pred-tv/>

2.1 Hlavní funkce mobilních zařízení

Současná mobilní zařízení zpřístupňují majitelům velké množství technologií, které mohou libovolně používat, bez ohledu na místo a čas. Dnes se staly i prostředníkem, kterého využívají společnosti nejen uvnitř své firmy, ale zároveň také ke své propagaci. Skrze mobilní zařízení získávají informace o svých klientech a celkově o potřebě spotřebitelů, které následně analyzují a využívají ke svému prospěchu.

2.1.1 Důležité komponenty mobilních zařízení

Důležité komponenty mobilních zařízení:

- Fotoaparát
- Wi-Fi – technologie zajišťující bezdrátový přenos dat
- Bluetooth – technologie bezdrátového přenosu dat na krátkou vzdálenost
- GPS (Global Positioning Systém) - technologie určující zeměpisnou polohu
- GSM modul - základní prvek mobilních zařízení umožňující přenos datových toků

(Krum 2010)

V současnosti jsou mobilní zařízení neustále zdokonalována nebo vylepšována novými technologiemi.

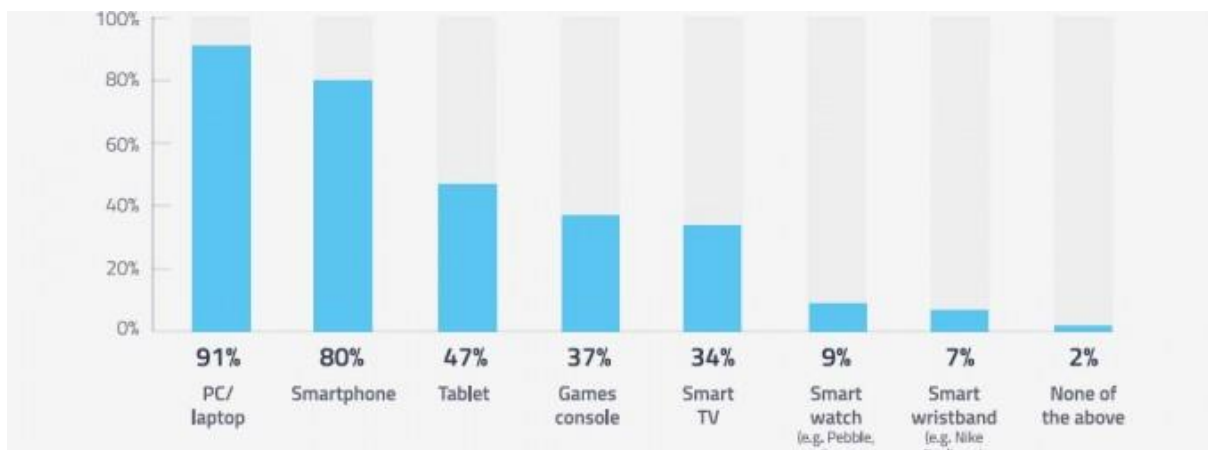
2.2 Statistika mobilní zařízení

GlobalWebIndex uskutečnilo průzkum v 32 zemích světa. Průzkumu se zúčastnilo 170 000 respondentů ve věku od 16 do 64 let. Data pocházejí z třetího čtvrtletí roku 2014, takže v současné době by byla procenta zřejmě o něco vyšší.

Výsledky šetření jsou následující a přehledně je znázorňuje Obrázek 2:

- 91% respondentů užívá PC/laptop
- 80% respondentů užívá Smartphone
- 47% respondentů užívá Tablet
- 37% respondentů užívá Games console (Herní konzole)
- 34% respondentů užívá Smart TV (chytrá televize)
- 9% respondentů užívá Smart watches (chytré hodinky)
- 7% respondentů užívá Smart wristband (chytrý náramek)
- 2% respondentů užívá Žádný z výše uvedených

(VOKÁČ, 2015)

Graf 1: Statistika užívání mobilních zařízení

Zdroj: <http://tyinternety.cz/novinky/80-dospela-line-populace-ma-smartphone-nositelna-elektronika-boom-ceka/>

3 Smartphone

Smartphone je zařízení dnešní doby. Během jednoho týden vychází hned několik novinek, trh je přeplněný různými značkami a typy což způsobuje uživatelům velice těžké zorientování se a rozhodování při výběru.

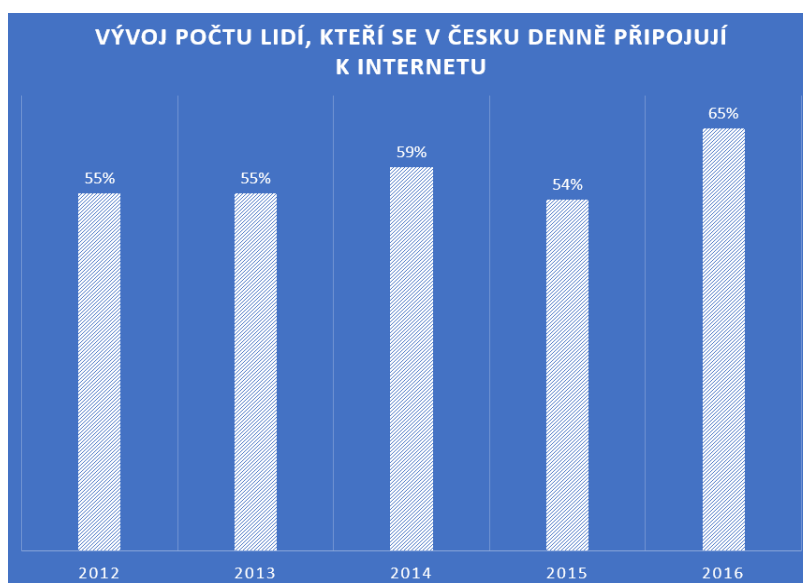
Obrázek 2: Smartphones

Zdroj: <https://www.softmobo.com/smartphones/upcoming-smartphones-2017/411405>

Definice smartphone vyplývá z funkcí, které smartphony nabízejí. V literatuře lze dohledat definici, že je to „mobilní“ telefon se zabudovanými aplikacemi a přístupem k internetu. Smartphone poskytuje digitální hlasové služby, textové zprávy, e-mail, kalendář, poznámky, hry, prohlížení webu, kameru, přehrávač mp3, videí a často video-hovorů. Navíc dnes lze obohatit svůj chytrý telefon o několik aplikací, které umožní na přístroji vykonávat práci stejně hodnotně jako na počítači.“ (Definition of: Smartphone)

V České republice se význam smartphone používá pro zařízení, které je schopné telefonních hovorů a datových komunikací se schopnostmi osobních počítačů. Chytrý telefon využívá operačního systému s možností instalace nových aplikací a je trvale připojený k internetu. (Doupal 2010).

Společnost Google zkoumala trend související s internetem. Zjistili, že počet smartphonů se za poslední čtyři roky zdvojnásobil. Co se České republiky týká, zde počet chytrých telefonů od roku 2012 vzrostl o 241 %. 58 % občanů České republiky používá smartphone, zatímco před pěti roky jej používalo 17%. Uživatelé nejčastěji svůj chytrý telefon využívají k návštěvě sociální sítě (80%), vyhledávání (68%) a shlédnutí videa (68%). (Urban, 2017)

Graf 2: Vývoj počtu lidí, kteří se v Česku denně připojí k internetu

Zdroj: <https://www.cnews.cz/google-ma-interaktivni-globalni-statistiky-napr-pocet-smartphonu-cesku-od-roku-2012-vzrostl-241/>

4 Tablet

Tablet by se dal definovat jako přenosný počítač s primárním využíváním dotykové obrazovky. Není nutné k němu vlastnit ani myš, ani klávesnici. Velikost umožňuje vzít si ho kamkoliv a pokud je dostupná datová síť, být i připojený k internetu. U prvních tabletů byl velice složitý prodej pro jejich vysokou cenu. Dnešní tablety lze částečně srovnat s počítačem, ale jen do určité míry.

Tablet mívá menší obrazovku, tento základní rozdíl mezi tabletem a notebookem nemá ale výrazný vliv na prohlížení webových stránek. Dalším podstatným rozdílem je absence klávesnice u tabletu, toto omezení lze překonat dodatečně přidanou klávesnicí. I tablety, jak je tomu u všech mobilních zařízení, zažívají rychlý pokrok. Výrobci mají snahu o vyrovnání se dnešním počítačům. Své tablety uživatelé mohou vylepšovat o aplikace, které ke svým činnostem potřebují, a tak se z nich stávají „spolupracovníci“ a „kamarádi“. Větší display, než u smartphone, umožňuje pohodlnější čtení článků i hraní her. Dnes již mnoho tabletů podporuje multi-touch, který umožňuje pohybem prstů po monitoru zadávat pokyny přístroji. Např. tažením dvěma prsty k sobě lze přiblížit obrázek, a naopak k oddálení. Uživatelské rozhraní tabletů je rozdílné od notebooků, například místo dvojího kliknutí myši pro otevření se používá jeden stisk. (Tablet Definition, 2011)

Obrázek 3: Tablety

Zdroj: <https://www.testado.cz/nejlepsi-levne-tablety-3000-kc/>

5 Mobilní tlačítkový telefon

Mobilní telefon, nebo-li mobil, je elektronické zařízení, které umožňuje telefonní hovory jako původní pevná linka. S rozdílem, že telefon není zapojený do telefonní přípojky, takže se s ním může uživatel libovolně pohybovat.

Ovládá se pomocí tlačítek v dolní části pod obrazovkou. Zařízení umožňuje dále zasílání SMS zpráv, MMS zpráv. Rozšířen je také o aplikace – kontakty, kalendář, poznámky, budík, kalkulačka, záznamník, čas a datum, stopky atd..

Obrázek 4: Mobilní telefony

Zdroj: <https://www.letemsvetemapple.eu/2014/06/02/zvrat-lide-zacinaji-meni-smartphony-za-klasicke-telefony/>

6 Notebook

Notebook je slovo anglického původu, v překladu znamená poznámkový blok. Někdy se používá také označení laptop (na klíně). Notebook je jedno z nejpoužívanějších zařízení, ze kterého se uživatelé připojují k internetu.

U monitorů přenosných počítačů se především klade důraz na velikost a rozlišení. Velikost úhlopříčky je dnes nejčastěji v rozmezí 13 – 17 palců (33 až 43 cm). Výkon a funkce se neliší příliš od stolních PC. Notebooky jsou převážně dražší než PC, jelikož musí například lépe zvládat otřesy, mít menší spotřebu,...) (FOJTÍK, 2006)

V dnešní době je notebook velice významné zařízení. Používá se v domácnostech, školství či zaměstnání. V zaměstnání má velice důležitou roli.

V dnešním světě, kdy jsou firmy mezinárodní, zaměstnanci cestují za svými pracovními schůzkami ať už po České Republice nebo světě, vždy se jim notebook hodí. Na schůzce nebo konferenci si svůj notebook otevřou a mohou pohodlně zapisovat důležité údaje, které ihned mohou sdílet. Takže vždy a všude mají po ruce své důležité informace a údaje.

Obrázek 5: Notebook

Zdroj: <https://www.mall.cz/notebooky>

7 Uživatelé

Uživatelé jsou osoby, které něco užívají. Pro naše potřeby jsou to osoby užívající mobilní zařízení.

7.1 Digitální domorodci

V současnosti je využívání moderních technologií zcela běžné, je možné tedy mluvit o době informačních a komunikačních technologií.

V historii byl mezníkem pro označení společnosti, jako informační, rok 1975. Tehdy byl pojem použit ve francouzské vládě, která ho vysvětlila jako chápání telekomunikací na národní úrovni a zavedla vládní opatření na rozšíření informačních a komunikačních technologií. Historicky to bylo první sloučení slov společnost a technologie. (Černý 2013)

Dnes je možné hovořit o rozdělení generací na dvě části. První na jedince, kteří přišli na svět již v době moderních informačních technologií a vyrůstají s nimi a těmi, kteří se museli na jejich užívání adaptovat, jelikož byli součástí vývoje technologií. (Tapscott 2009)

Mladou generaci lze označit jako nejčastější uživatele, kteří nemají problém s mobilními technologiemi a učení ovládat je, není pro ně nikterak náročné. V odborné literatuře se setkáváme s označením této generace jako Digitální domorodci, Net generace, generace Z nebo také Millennials (Tapscott 2009).

Záhadou je, od kdy vlastně lze datovat digitální generaci. Každý autor přináší svůj úhel pohledu a charakteristiku. Například Dian Oblinger (Oblinger,2003) označuje rok 1982, dle Johna Palfreyho a Urse Gassera (Palfrey, Gasser 2008) je to rok 1980, který je často uznávaným datem nástupu digitální generace.

Další uznávanou osobností, zabývající se touto problematikou, je Marc Persky, který přišel s dvěma pojmy. A to digitálními domorodci (Digital Natives) a digitálními imigranty (Digital Immigrants). Za digitální imigranty jsou považováni jedinci, kterým není přirozené využívat digitální technologie. Výzkumy orientuje především na vzdělání. V úvodní části své publikace Marc Persky (Prensky 2001) se zabývá otázkou poklesu úrovně amerického vzdělání, ve kterém došlo ke změnám. Zjistil, že právě největším faktorem změn, jsou námi hojně využívané technologie, které nás provází našimi životy.

Dnešní děti a mládež jsou považovány za první potomky narozené do světa moderních technologií v takovém rozsahu, že život bez nich je pro ně nemyslitelný. Od útlého věku s nimi přichází do styku a dokáží je využívat. Jeho označení Digital Natives se úspěšně ujalo ve vědeckých publikacích a je dodnes používané. Prensky se též přiklání k roku 1980, jako datu zrození digitální populace. (Prensky 2001).

Tapscott (2009) zavedl označení této generace jako tzv. Net Gen, jejíž jedinci přišli na svět od roku 1977 do konce 1997. Přestože rok 1980 je uznávaný, není možné opomenout skutečnost vývoje internetu, který prošel mnohočetnými změnami. Jak je vidět, přesné datum nelze konkrétně stanovit.

Charakteristiky podporující existenci digitálních domorodců:

1) *Digitální domorodci, jako mladá generace lidí, disponují rozsáhlými znalostmi a dovednostmi na poli informačních technologií* (Tapscot 2009).

2) *Důsledkem vyrůstání a zkušeností s novými technologiemi si digitální domorodci vytvořili specifické způsoby a styly učení, které se odlišují od předchozích generací studentů* (Prensky 2001).

Digitální domorodce lze rozdělit ještě do tří skupin. První skupinou by byli mladí jedinci, kteří nemají vysokou potřebu využívání moderních technologií. Vystačí si s klasickým tlačítkovým telefonem, internet v domácnosti nepotřebují. Neužívají sociální sítě, nevlastní e-mailovou schránku. Druhou skupinou jsou osoby užívající moderní technologie, ovšem jen v potřebném rozsahu. Dokáží své zařízení bez problému ovládat. Třetí nejobsáhlejší skupinou jsou tzv. zapálení účastníci. Užívají své zařízení po dobu celého dne. Jsou neustále připojeni na sociálních sítích, využívají online komunikaci a život bez mobilních zařízení je pro ně nepředstavitelný. (Zur, Zur, 2011)

Digitální domorodci mají výhodu, že vyrostli již v informační společnosti a technologie jim jsou velice blízké. Umějí se jim velice dobře přizpůsobit a adaptovat se na ně. Tato generace je nejčastějším uživatelem sociálních sítí, které využívá ke komunikaci a sdílení informací. Nad ztrátou anonymity se nikterak nepozastavuje. Dá se konstatovat, že jim ve skutečnosti tento způsob sociálního života vyhovuje. Využívají virtuální komunikaci častěji, než osobní. Neuvědomují si nebezpečí následků sdílení svých osobních informací – nechrání si své soukromí. (Zur, Zur, 2011)

6 dominantních tvrzení o digitálních domorodcích udávající jejich výjimečnost dle Smitha (Smith 2012)

- *Osvojování si nových způsobů vědění a bytí*
- *Řízení digitální revoluce transformující společnost*
- *Přirozená technologická znalost*
- *Multitasking – jsou týmově orientovaní*
- *Rodilí mluvčí jazykem technologií*
- *Reagující a reflektující na znalosti ekonomiku*

7.2 Digitální imigranti

Za digitální imigranty se označují osoby narozené před rokem 1980, které nevyrůstaly v přítomnosti digitálních technologií a tím pádem jsou opakem digitálních domorodců. Jak už je výše uvedeno digitální domorodci využívají bezproblémově mobilní zařízení a dokáží ho ovládat intuitivně bez potřeb návodů a manuálů. Digitální imigranti preferují pročitání instruktážních příruček a manuálů s jasně danými kroky. Digitální imigranti se přiřazují mezi první uživatele Webu 2.0. Velká část uživatelů přišla na svět již před samotným zrodem digitálních technologií. To mělo za následek, že se museli naučit využívat technologie až v průběhu svého života, jelikož na ně byl vyvinut tlak společnosti a potřeba znalostí moderní technologie. (Jones, Czerniewicz, 2010).

Lze nalézt i jiné pojmenování pro Digitální imigranty, než od Marca Prenského (Prensky, 2001). A to například Digitální Mimoszemšťané podle Ira Kaufmana (Kaufman, 2011). Jejich věk je od 45 do 70 let. Charakteristickým rysem pro tuto skupinu jsou základní schopnosti ovládání technologií a práce s internetem. Obtížně dokáží reagovat na změny a pokroky v technologickém světě.

Imigranty lze rozdělit do tří kategorií podle subjektivního vztahu k zařízením. V první kategorii jsou osoby, které nepřijímají technologie. Nechtějí je využívat, nevidí v nich přínos ani užitek. Nepotřebují je vlastnit. Ve druhé kategorii jsou uživatelé, kteří nejsou ztotožněni s používáním technologií, ale vědí, že je to součást dnešního všedního života a tak se snaží s nimi umět zacházet, přestože to pro ně není snadné. Při využívání zařízení jsou velice opatrní a obezřetní. Nejsou zastánci sociálních sítí. Ve třetí kategorii jsou příznivci moderních technologií. Osoby, které zaujaly technologie a snaží se jim porozumět a umět s nimi zacházet. (Jones, Czerniewicz, 2010).

Digitální imigranti se rozcházejí s digitálními domorodci v názorech a otázkách spojených s internetem. Patří sem způsob komunikace, sdílení a vyhodnocování informací, ostražitost, hlídání si svého soukromí. Imigranti internet vnímají jako prostředí, kde mohou číst a hledat nové informace, které je právě zajímají. Mají zdravý rozum při vyhodnocování informací a nakládání s časem stráveným na internetu. Často se pozastavují nad faktem, proč mladá generace tráví

tolik volného času právě tady. Přijde jim to jako mrhání času a ztráta smysluplného života. Umí rozlišit realitu a virtuální svět, což dnešní mladá generace postrádá. Stále je pro ně důležitější fyzický kontakt s přáteli než virtuální na internetu. (Jones, Czerniewicz, 2010).

8 Informační gramotnost

Ještě před nedávnem se člověk mohl považovat za gramotného, když dokázal číst a psát. Kdo si tyto dvě dovednosti neosvojil, byl označován za negramotného. V současnosti má slovo gramotnost daleko větší váhu a rozsah. Základní stavební prvky přetrvávají, ale pokud se chce člověk stát v dnešním světě úspěšným, musí dokázat být i informačně gramotným.

Poprvé termín „informační gramotnost“ použil Paul Zurkowski v roce 1974. Za informačně gramotné považoval osoby *„připravené používat informační zdroje při práci, kteří se při řešení problémů naučili využívat širokou škálu technik a informačních nástrojů stejně jako primární zdroje“* (Behrens, 1994).

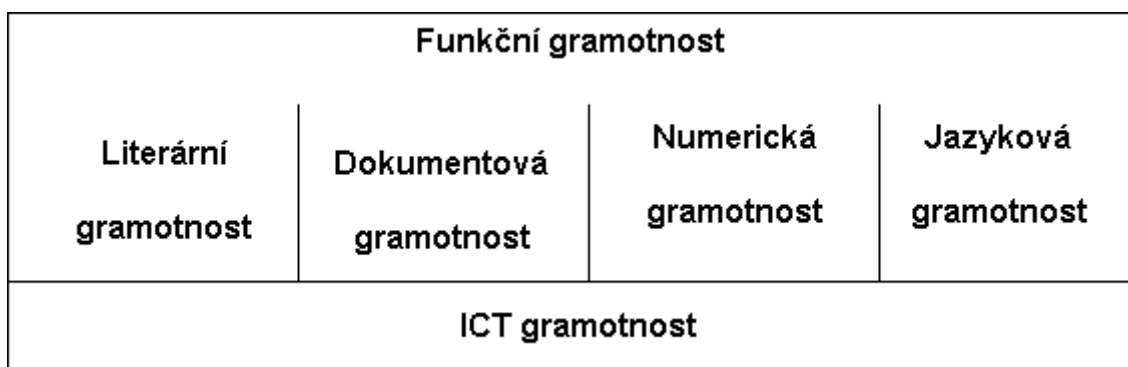
Mezi nejpoužívanější obecnou charakteristiku patří definice Americké knihovnické asociace: *„Informačně gramotní lidé se naučili, jak se učit. Vědí, jak se učit, protože vědí, jak jsou znalosti pořádány, jak je možné informace vyhledat a využít je tak, aby se z nich mohli učit i ostatní. Jsou to lidé připraveni pro celoživotní vzdělávání, protože mohou vždy najít informace potřebné k určitému rozhodnutí či k vyřešení daného úkolu.“* (ALA, 1989)

Pražská organizace UNESCO charakterizuje informační gramotnost jako: *„Informační gramotnost zahrnuje znalost vlastních informačních potřeb, schopnost identifikovat, vyhledat, ohodnotit, uspořádat a efektivně vytvářet, používat a předávat informace, které se vztahují k určitému problému či tématu; je to základní předpoklad pro možnost aktivní účasti v informační společnosti a je součástí základního lidského práva na celoživotní vzdělávání“* (Dombrovská, Landová, 2004).

Organizace CILIP (Chartered Institute of Library and Information Professionals) sestavila svůj model, definující osm rysů informačně gramotného jedince, kdy si musí jedinec osvojit znalosti a pochopení:

- *Informačních potřeb*
  - *Dostupných informačních zdrojů*
  - *Způsobů, jak vyhledávat informace*
  - *Potřeby hodnotit výsledky vyhledávání*
  - *Způsobu práce s výsledky jejich využití*
  - *Etiky a odpovědnosti při užívání informací*
  - *Způsobu komunikace a sdílení získaných zajištění a znalostí*
  - *Vedení a spravování získaných výsledků a ujištění*
- (CILIP, 2004)

Informační gramotnost lze rozdělit na dvě části – funkční gramotnost a počítačovou gramotnost. Funkční gramotnost dále dělíme na literární, dokumentovou, numerickou a jazykovou gramotnost. (Dombrovská, 2005)

Obrázek 6: Funkční gramotnost

Zdroj:

http://it.pedf.cuni.cz/strstud/edutech/2004_Gramotnosti_Jerabek/GRAMOTNOST.htm

Dále lze definovat informační gramotnost pomocí rovnice:

Informační gramotnost = funkční gramotnost + ICT gramotnost

Přičemž funkční gramotnost dále dělíme, jak je již výše uvedeno na:

Funkční gramotnost = literární gramotnost + dokumentová gramotnost + numerická gramotnost + jazyková gramotnost

- Literární gramotnost – dovednost vyhledat informace v pasážích, které nejsou elementárně informačními zdroji (časopisy, články,...), pochopit podstatu textu a eliminovat důležité informace a umět je využít
  - Dokumentová gramotnost – dovednost vyhledat potřebné informace v dokumentech k tomu určených (příručky, encyklopedie, manuály...), pochopit je a být schopen je uplatnit
  - Numerická gramotnost – dovednost práce s čísly, využívat je logicky v algebraických postupech a následně dokázat vyhodnotit výsledky
  - Jazyková gramotnost – ovládání mateřského jazyka a zároveň i dovednost komunikace v cizích jazycích
  - ICT gramotnost – dovednost pracovat s moderními technologiemi (smartphone, tablet, notebook,..) je postavena na informačních a komunikačních technologiích.
- (DOMBROVSKÁ, LANDOVÁ, TICHÁ, 2004)

Informační gramotnost je spojena také s informačním vzděláním, které se dá definovat jako proces směřující k osvojení si informační gramotnosti. Informační vzdělání by mělo být součástí všech úrovní vzdělávání, počínaje elementárním na základní škole. Aby toto vzdělání bylo možné zahrnout do vzdělávacích plánů, je v první řadě nezbytné stanovení jednotné definice informační gramotnosti. Poté lze stanovit standardy a postupy, jak informační gramotnost vyučovat. Nároky na znalosti v této oblasti se však rok od roku stupňují a spolu s tímto trendem je třeba hledat nové formy výuky. Informační vzdělání by se mělo rozšířit z knihoven a teoretických návodů do praxe. Toto rozšíření by mělo směřovat především k masovému proniknutí do procesu formálního vzdělávání. (DOMBROVSKÁ, LANDOVÁ, TICHÁ, 2004)

9 Informační společnost

Hlavní faktory pro označení společnosti jako informační společnost jsou počítačové a informační technologie. Informační společnost je v současnosti zcela běžné označení. Technologie nám dávají možnost komunikace napříč celým světem. Není tím myšlena pouze jazyková komunikace mezi jedinci. Jedná se také o sdílení

dat, objednávání, zasílání dokumentů a mnoho dalšího. „Celé komplexy informací uložené v počítačích mohou být ve zlomku vteřiny rozeslány do celého světa, což zásadním způsobem ovlivňuje mnohé aspekty našeho života,“ (Giddens, 2005).

Tyto úkazy vedou k propojování světa v jednu velkou společnost. Vznikají sítě celosvětového charakteru prostřednictvím tzv. informačních dálnic, které spojují mnoho lokalit najednou a zprostředkovávají elektronickou komunikaci ve zlomku okamžiku. Za „superdálnici“ považujeme dobře všem známý internet. Za poslední desetiletí se rozmohl napříč celým světem. Samozřejmě najdeme několik málo výjimek i v západní společnosti, kde bychom se na síť nepřipojili i přes všemožnou snahu. (Giddens, 2005)

Příklad definic informační společnosti:

„Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, uchovávání a přenosu informací. Ze zpracování informací se stává významná ekonomická aktivita, která jednak prostupuje tradičními ekonomickými či společenskými aktivitami a jednak vytváří zcela nové příležitosti a činnosti, které podstatně ovlivňují charakter společnosti.“ (Zlatuška, 1998)

„Novou ekonomiku můžeme označit jako systémový synergický proces konvergující k úplné závislosti všech společenských i ekonomických subjektů na fenoménu informačních a telekomunikačních technologií (ICT), podobně jako století páry a elektřiny vytvořilo závislost na centrálních a decentralizovaných zdrojích elektrické energie.“ (Dostál, 2010)

„Jedno z možných hledisek může představovat rozdíl produkce společnosti, vytvořený v souvislosti s aplikací nových technologií. V informační společnosti totiž narůstá a postupně dominuje podíl hrubého domácího produktu (HDP) vytvořeného v souvislosti s ICT. Tím historicky dochází k posunu od primárního využití původně zemědělských a následně průmyslových zdrojů směrem ke zdrojům informačním.“ (Basl, Blažíček, 2012)

„Průmyslový věk, věk atomů, nás obdařil hromadnou výrobou a úsporami plynoucími z produkce zboží a služeb pomocí unifikovaných a opakovatelných metod aplikovaných v daném místě a čase. Informační věk, věk počítačů, projevuje tytéž výhody „zhromadnění“, ale s menším důrazem na místo a čas.“ (Negroponte,2001)

„Proces pronikání informační techniky a technologie do společnosti označujeme jako informatizaci společnosti. Společnost se podle mnoha teoretiků mění ze společnosti průmyslové na společnost informační.“ (Cejpek, 2005)

Po přečtení výše uvedených definic bychom mohli vyhodnotit, že základním stavebním kamenem informační společnosti jsou informace.

„Slovo informace pocházející z latinského „informare“ znamená uváděti ve tvar, dodávati tvar, podobu, formovat, tvořit, zobrazovat, představovat si, vytvářet představu, pojem. Latinské „informatio“ vyjadřuje představu, pojem, obrys. Tento etymologický výklad pojmu informace dostatečně přesvědčivě dokládá jeho souvislost s lidským vědomím, od něhož se v představách lidí odtrhlo teprve později v souvislosti s rozvojem písma a dalších znakových soustav.“ (Cejpek, 2005)

Informace již neexistují pouze v tištěné podobě. Současnost přináší převod tištěných informací do elektronické podoby. Jedná se tak o digitalizaci. Nesmíme opomenout ani důležitost vhodného uchování dat, jejich zpracování a posléze správnou interpretaci. Součástí toho všeho jsou již dobře známe informační technologie, které nám umožňují pracovat s daty, poskytují informovanost, ulehčují práci, optimalizují procesy. Výsledným faktem informační společnosti je maximální závislost na informačních a komunikačních technologiích.

10 Stáří a stárnutí

Stárnutí lidské společnosti je zcela běžný jev na celém světě. Je tomu tak již po tisíciletí a nelze mu zabránit.

Vědecké výzkumy a jejich objevy nám umožňují v současnosti prodloužit a zkvalitnit lidský život.

„Společenský přístup ke stáří má dva aspekty:

- *prvním jsou potřeby a zájmy stále se zvyšujícího počtu seniorů, otázky smysluplnosti, kvality a zabezpečení jejich života,*
- *druhým jsou sociálně ekonomické důsledky stárnutí populace včetně ovlivnění hospodářského rozvoje a sociálního smíru.“ (MÜHLPACHR, 2009)*

Starší osoby jsou nedílnou součástí každé společnosti, a to nejen ve sféře ekonomické, ale i po stránce sociální.

Každá osoba se musí v průběhu života smířit s faktem, že stáří je nedílnou a nevyhnutelnou součástí života.

„Stáří není choroba, i když je zvýšeným výskytem chorob provázeno, a ztráta soběstačnosti není nezbytným, zákonitým důsledkem stárnutí.“ (MÜHLPACHR, 2009)

Péče o seniory by měla být individuálně zaměřená na jedince a jejich potřeby. Mělo by se jim zajistit dostatečná podpora a pomoc. Zajistit ochrana jejich práv.

K mezinárodním prioritám patří:

- *důsledná integrace seniorů do společnosti, prevence segregace,*
- *mezinárodní tolerance s vyloučením ateismu, věkové diskriminace (ageismus od anglického age = věk),*
- *důraz na kvalitu života ve stáří,*
- *maximální účelnost všech forem péče, služeb a čerpání nákladů, včetně restrukturalizace a geriatrické modifikace služeb historicky vzniklých v mladé společnosti.“ (MÜHLPACHR, 2009)*

10.1 Charakteristika stáří a stárnutí

Stárnutí je přirozený celoživotní proces. Stárnutí ovlivňuje několik faktorů – způsob života, podmínky k životu, nemoci atd. To vede k faktu, že stárnutí je velice individuální, každý člověk má jinou genetickou výbavu a v průběhu života byl

vystaven odlišným faktorům. Z toho vyplývá, že každý jedinec stárne odlišným tempem. Záleží zároveň i na faktoru, jak v průběhu života zatěžoval svůj organismus. Slovem stáří se označuje pozdní životní období jedince.

Pavel Mühlpachram vysvětluje, že stáří lze vnímat několika způsoby:

1. Biologické stáří – není možné jej určit přesně jako kalendářní stáří, jelikož osoby téhož věku se mohou odlišovat mírou tělesné i duševní zdatnosti. Jedná se tedy o míru změn v lidském těle, ke kterým došlo po čas života
2. Sociální stáří – přichází se změnou sociální role jedince ve společnosti, která nastává odchodem do důchodu.

Sociální stáří člověka lze rozčlenit do čtyř kategorií:

- První věk (produktivní období) – dětství a dospívání
- Druhý věk (produktivní období) – dospělost
- Třetí věk (postproduktivní období) – stáří
- Čtvrtý věk (období závislosti) – období, kdy se jedinec nedokáže postarat sám o sebe, čili je nesamostatný (MÜHLPACHR, 2009)

3. Kalendářní stáří – konkrétní a jednoznačné určení podle věku

- Prenatální období – 0 – 42 týdnů (nelze stanovit úplně konkrétně, završením je porod)
- Novorozenecké období – 0 – 1 měsíc
- Kojenecké období – 1 měsíc – 1 rok
- Batolecí období – 1 – 3 roky
- Předškolní období – 3 – 6 let
- Školní věk
  - Raný školní věk – 6-7 - 7-9 let
  - Střední školní věk – 8-9 – 11-12 let
  - Starší školní věk – 11-12 – 15 let
- Dospívání
  - Pubescence 11 – 15 let

- Adolescence 15 – 20 let
  - Dospělost
    - Mladá dospělost – 20 – 35 let
    - Střední dospělost – 35 – 45 let
    - Starší dospělost – 45 – 60 let
  - Stáří
    - Rané stáří – 60 – 75 let
    - Prav stáří – 75 let a více (končí smrtí)
- (VÁGNEROVÁ, 1999)

Dlouhověkost – označení definující jednice starší 90-ti let. Dlouhověkost je velmi ojedinělá, málokdo se jí dožije. I když s dnešním pokrokem medicíny a zvyšujícími se kvalitami životních podmínek se počet jedinců, kteří se dožili 90ti a více let zvyšuje. (MÜHLPACHR, 2009)

11 Výzkumné šetření

Bakalářská práce se zabývá otázkou průzkumu preferencí uživatelů vybraných mobilních zařízení. Od použití prvního mobilního zařízení uběhla již řada let a za tu dobu se staly masovou záležitostí. Jsou značně rozšířené a dnes již i cenově dostupné. Cílem výzkumného šetření je zjistit preference zvláště starší generace ve využívání mobilních zařízení a k jakým činnostem je uživatelé nejčastěji využívají.

11.1 Průběh dotazníkového šetření

K nalezení odpovědi na výzkumnou otázku a analýze uživatelských preferencí byl zvolen dotazník, jakožto nástroj pro sběr dat. Dotazník nabízí širokou škálu možností při pokládání otázek, nabídku předdefinovaných odpovědí i následnou analýzu zjištěných údajů a jejich souvislostí. Jeho značnou výhodou je časová a finanční nenáročnost.

11.1.1 Průběh a zaměření výzkumu

Dotazník obsahuje 20 otázek. Počet otázek pro některé respondenty může být i nižší, a to z důvodu předchozích odpovědí, které vedly k ukončení dotazování. Dotazník byl rozeslán v elektronické podobě prostřednictvím e-mailu a dále i

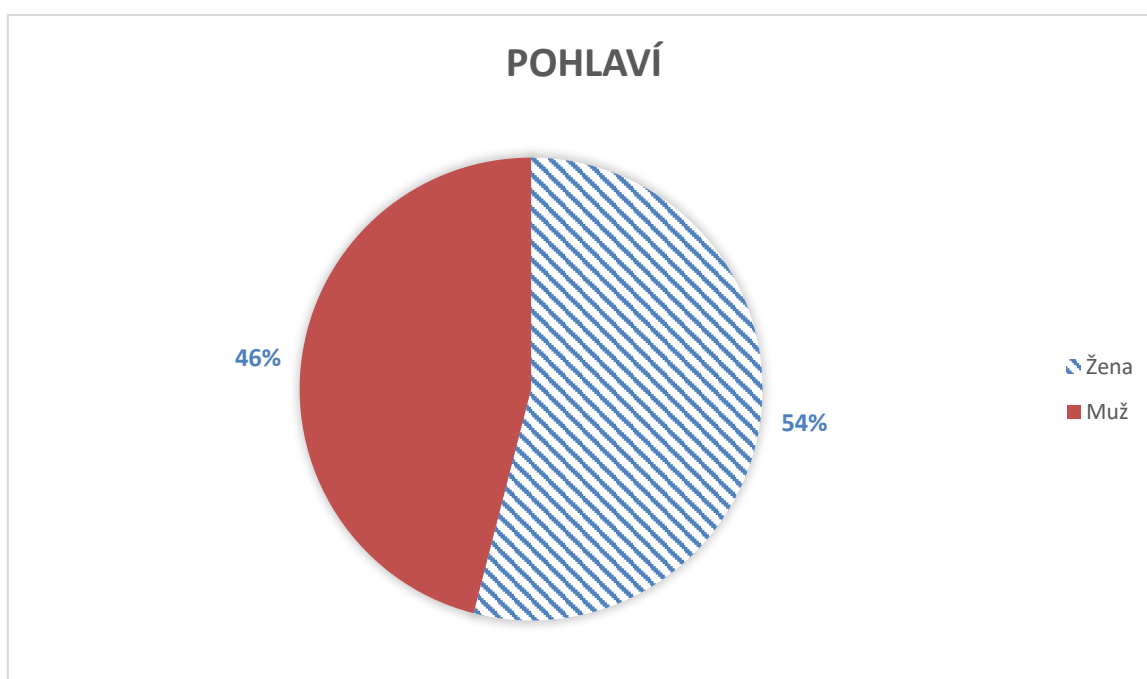
distribuván v tištěné podobě. Celkem bylo respondenty vyplněno 100 dotazníků, následně byla provedena kontrola úplnosti odpovědí a zpracování výsledků do elektronické podoby pro lepší vyhodnocení. Pro zpracování byly použity programy Microsoft Excel a Microsoft Word.

11.2 Výsledky výzkumu

Jednotlivé výsledky a diskuse jsou uvedeny chronologicky a dle otázek v dotazníku. Výsledky autor prezentuje v názorných grafech, popřípadě vlastním textem.

11.2.1 Pohlaví respondentů

V dotazníku byla zařazena otázka „Jaké je Vaše pohlaví?“. Tato otázka byla určena pro všechny respondenty.

Graf 3: Otázka 1 – Jaké je vaše pohlaví?
Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky:

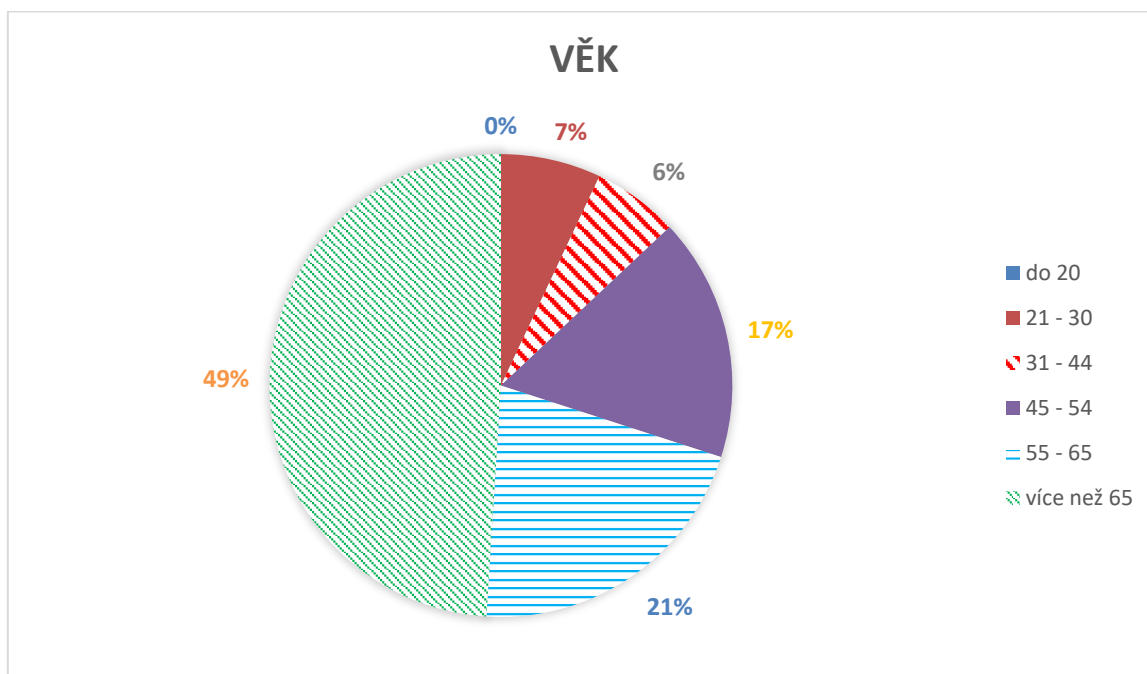
Dotazník vyplnilo celkem 100 respondentů z nichž 46 % tvořili muži a 54 % ženy.

11.2.2 Věk respondentů

Další otázku určenou pro všechny respondenty byla otázka „Jaký je Váš věk?“
Kritéria pro rozdělení jednotlivých věkových skupin byla následující:

- Věková skupina do 20 let zastupující adolescenty a studující.
- 21-30 let tato skupina se týká převážně vysokoškolských studentů a mladých pracujících osob.
- Dále věkové skupiny, 31-44 a 45 – 54 představující převážně osoby výdělečně činné.
- Zbylé dvě věkové skupiny 55 – 65 a více než 65 představují osoby v předdůchodovém a důchodovém věku. I v těchto skupinách se mohou vyskytnout osoby výdělečně činné.

Věkové rozdělení skupin nebylo stanoveno na základě postnatálního vývoje člověka, ale spíše podle potřeb studijního a pracovního hlediska.

Graf 4: Otázka 2 – Jaký je Váš věk?

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky:

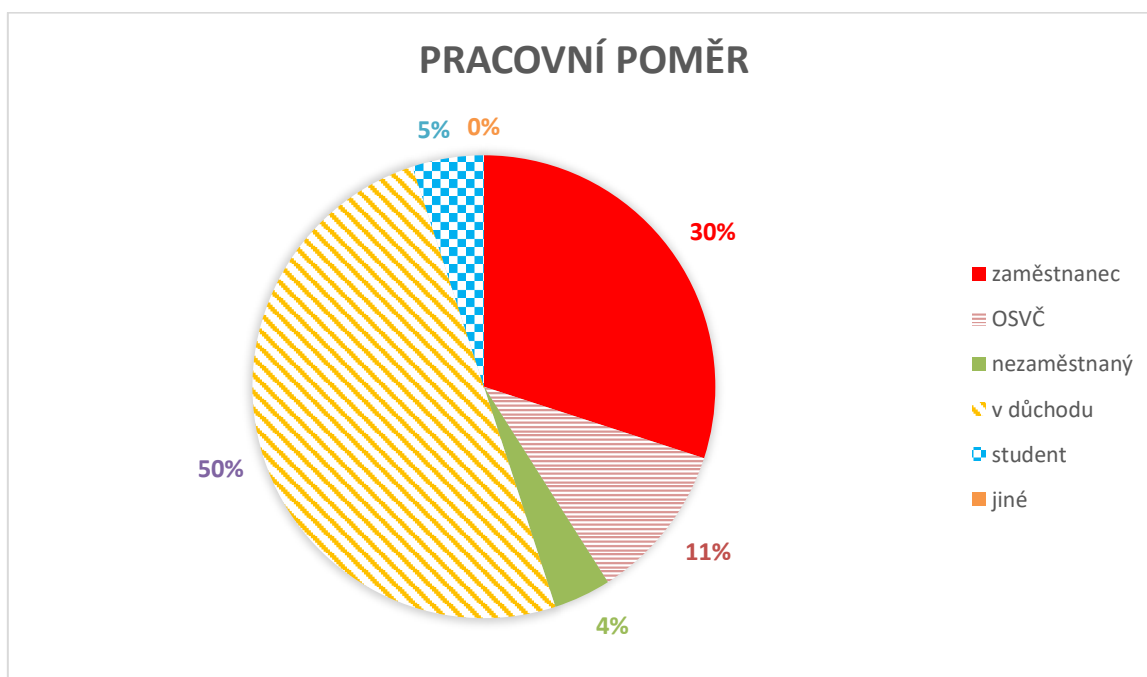
Nejpočetnější skupinu tvořili respondenti ve věkové hranici více než 65 let a to z důvodů cílení dotazníků na tuto věkovou skupinu. Celkem zastupovali téměř polovinu (49 %) respondentů. Po ní následuje věková skupina 55 – 65 let -

zastoupená 21 % respondenty. Třetí je skupina respondentů ve věku 45 – 54 let s podílem 17%. Dále zbývají skupiny 31 – 44% s 6%, 21 – 30 s 7% a skupina do 20 let, která nemá v dotazníkovém šetření žádného zástupce. Dotazníky byly zasílány a rozdávány cíleně respondentům s vyšší věkovou hranicí, jelikož tito jedinci se nenarodili do doby, kdy mobilní zařízení již byly dostupné na trhu.

11.2.3 Pracovní aktivita

Otázka „V jakém jste pracovním poměru? zjišťovala, zda je respondent osobou výdělečně činnou. Svoji odpověď mohl volit z možností

- Zaměstnanec,
- OSVČ,
- nezaměstnaný,
- v důchodu,
- student,
- jiná.

Graf 5: Otázka 3 – V jakém jste pracovním poměru?
Zdroj: vlastní zpracování

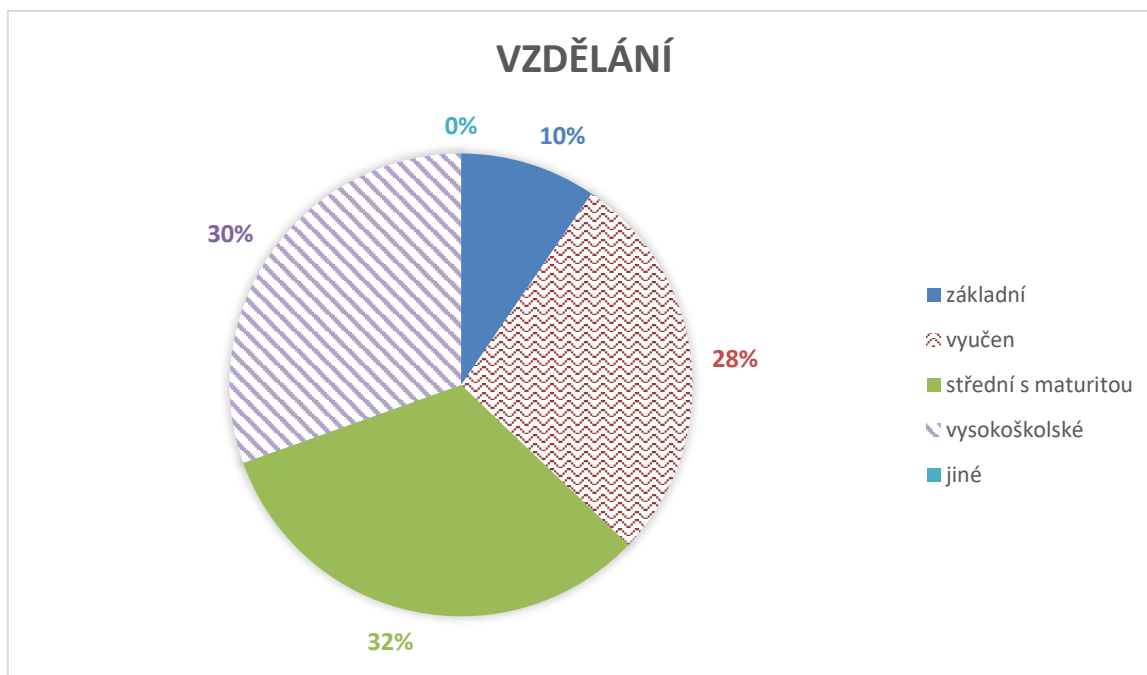
Výsledky:

Z důvodu cílení dotazníků na osoby starší vyšlo, že 50 % respondentů je již v důchodu. 30 % respondentů je zaměstnaných, což povede k faktu, že tato skupina bude s největší pravděpodobností mobilní zařízení využívat alespoň ke svým pracovním záležitostem. 11 % tvoří OSVČ, 5 % studenti, kteří používají mobilní zařízení ke svému studiu. Zbývající skupiny jsou zde málo zastoupené - 4% nezaměstnaní respondenti. Možnost jiné ne zvolil nikdo.

11.2.4 Vzdělání

Další otázka položená všem respondentům byla „ Jaké máte vzdělání?“ Respondenti měli na výběr z možností

- základní,
- vyučen,
- střední s maturitou,
- vysokoškolské,
- jiné.

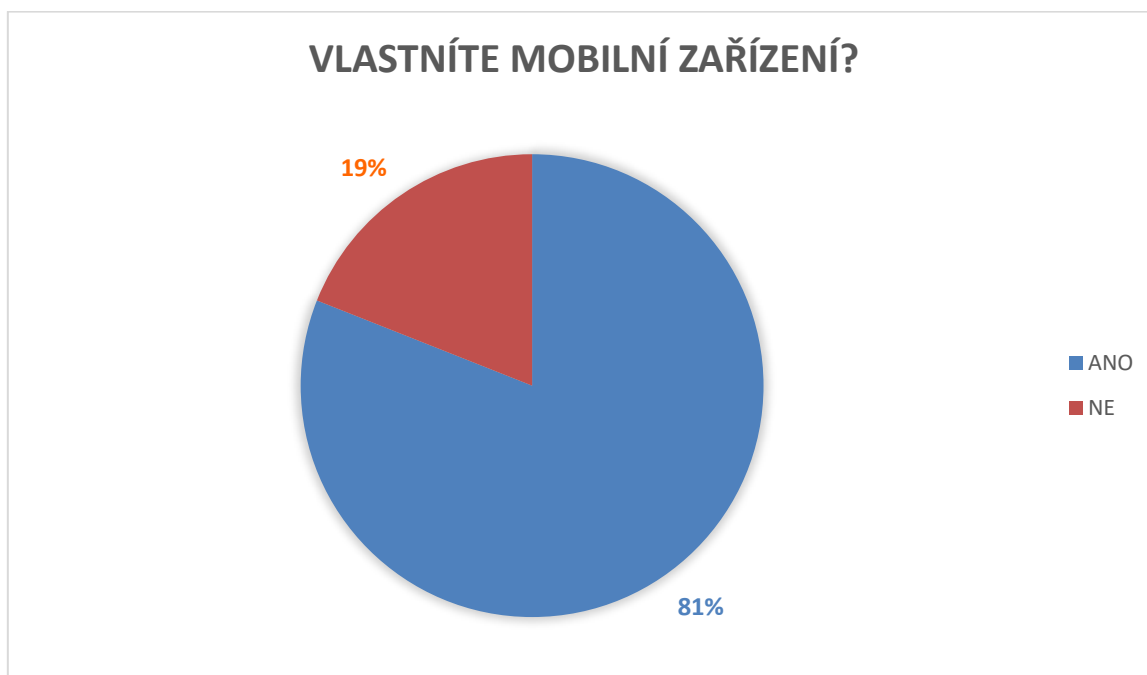
Graf 6: Otázka 4 – Jaké máte vzdělání?
Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky:

Na otázku, jaké máte vzdělání, nejvíce respondentů (32 %) uvedlo střední s maturitou. Druhou nejčastější odpovědí bylo vysokoškolské vzdělání, kterou zvolilo 30 %. Uživatelé s výučním listem drží zastoupení 28 % a základní vzdělání pak 10 %. Nevyskytují se zde respondenti s odpovědí jiné.

11.2.5 Majitelé mobilního zařízení

Další otázka „Vlastníte mobilní zařízení?“ byla rozhodující, zda respondent bude pokračovat ve vyplňování dotazníku či nikoliv. Tato otázka rozdělila respondenty na ty, kteří vlastní mobilní zařízení a ty, kteří mobilní zařízení nevlastní.

Graf 7: Otázka 5 – Vlastníte mobilní zařízení?

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky:

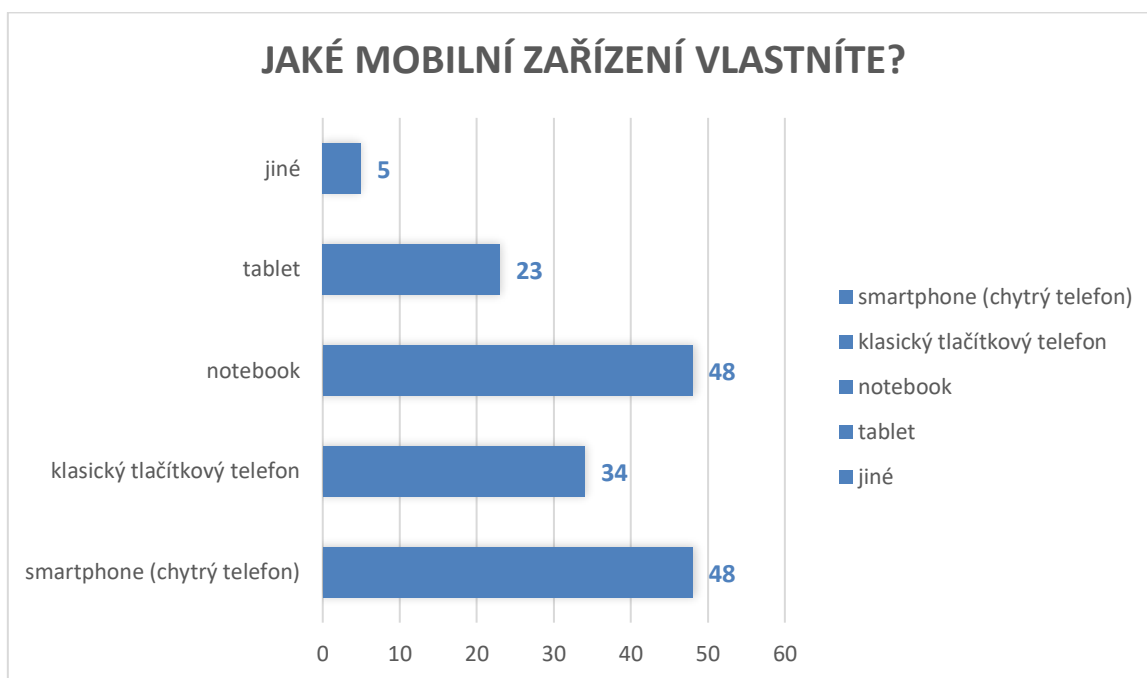
V tomto bodě končí základní všeobecná část dotazníku a na základě odpovědi ANO či NE buď dotazník končí či pokračuje. 81 % odpovědělo na tuto otázku ANO a v dotazníkovém šetření pokračují. Pouze 19 % odpovědělo NE. Pro dotazované, kteří v této otázce vybrali odpověď NE dotazníkové šetření skončilo, neboť by pro výzkum nebyli relevantní.

11.2.6 Jaké mobilní zařízení respondenti vlastní

Na tuto otázku odpovídali pouze respondenti vlastníci nějaké mobilní zařízení. Konkrétně jsme se zabývali otázkou „Jaké mobilní zařízení vlastní? “. Vybírali z možností

- smartphone (chytrý telefon),
- klasický tlačítkový telefon
- notebook,
- tablet,
- jiné.

Tato otázka umožňovala respondentům vybrat více možností.

Graf 8: Otázka 6 – Jaké mobilní zařízení vlastníte?

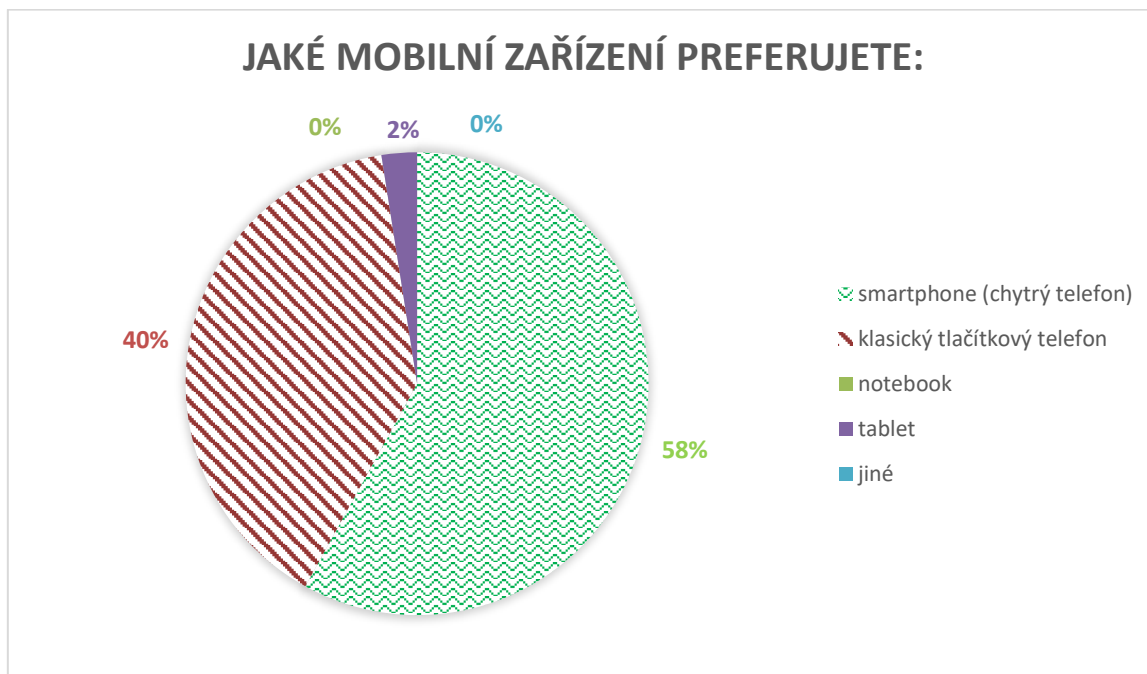
Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky:

Výsledky ukazují, že uživatelé nejčastěji vlastní smartphony a notebooky. V odpovědích byly zastoupeny stejným počtem – 48 dotazovaných. 34 tázaných vlastní klasický tlačítkový telefon, který převážně preferovali respondenti ze skupiny starší generace. Lze říci, že starší uživatelé je mají stále rádi. 23 respondentů využívá tablet a 5 jiné mobilní zařízení.

11.2.7 Preference mobilních zařízení

V této otázce, odpovídali respondenti na otázku „ Jaké mobilní zařízení preferujete?“. Cílem této otázky je zjistit, jaké mobilní zařízení preferují, přestože jich mohou vlastnit více.

Graf 9: Otázka 7 – Jaké mobilní zařízení preferujete?
Zdroj: vlastní zpracování

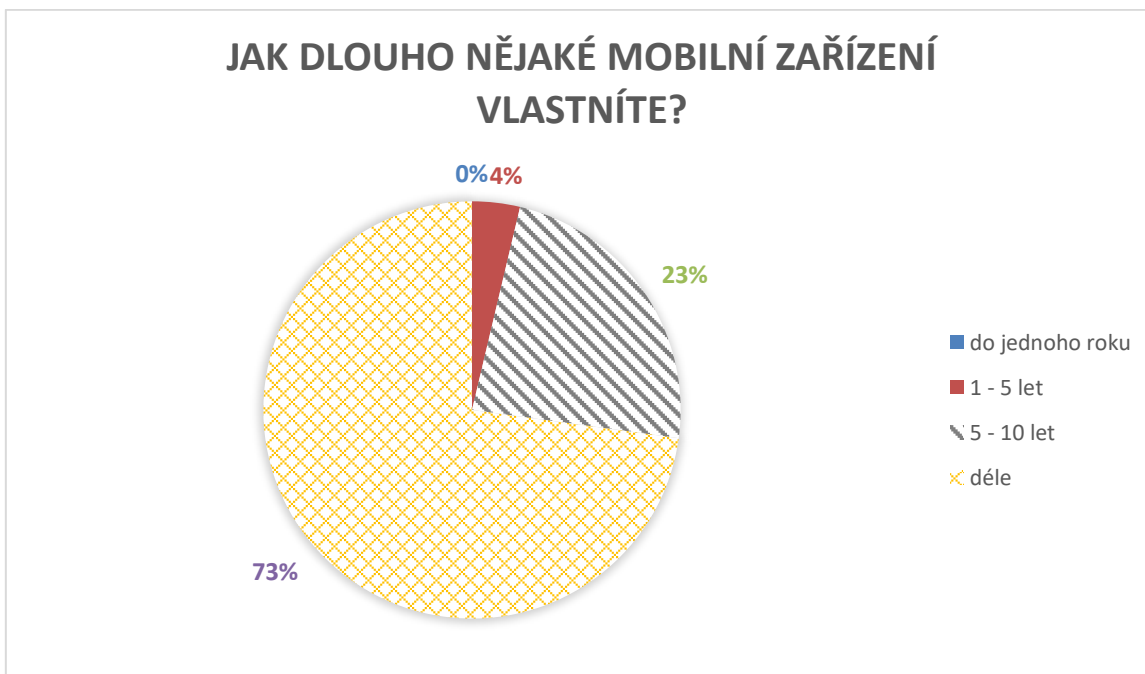
Výsledky:

Výsledky jednoznačně ukazují, že uživatelé preferují telefony. Chytré telefony neboli smartphony (58 %) a klasické tlačítkové telefony (40 %). Tablet preferovaly pouze 2 % dotazovaných. Notebook či jiné chytré zařízení nepreferoval žádný respondent.

11.2.8 Doba vlastnění mobilního zařízení

Otázka „ Jak dlouho nějaké mobilní zařízení vlastníte?“ zjišťovala jak dlouho uživatelé vlastní své mobilní zařízení. Na výběr měli z časových úseků

- do jednoho roku,
- 1 – 5 let,
- 5 – 10 let,
- déle.

Graf 10: Otázka 8 – Jak dlouho nějaké mobilní zařízení vlastníte?

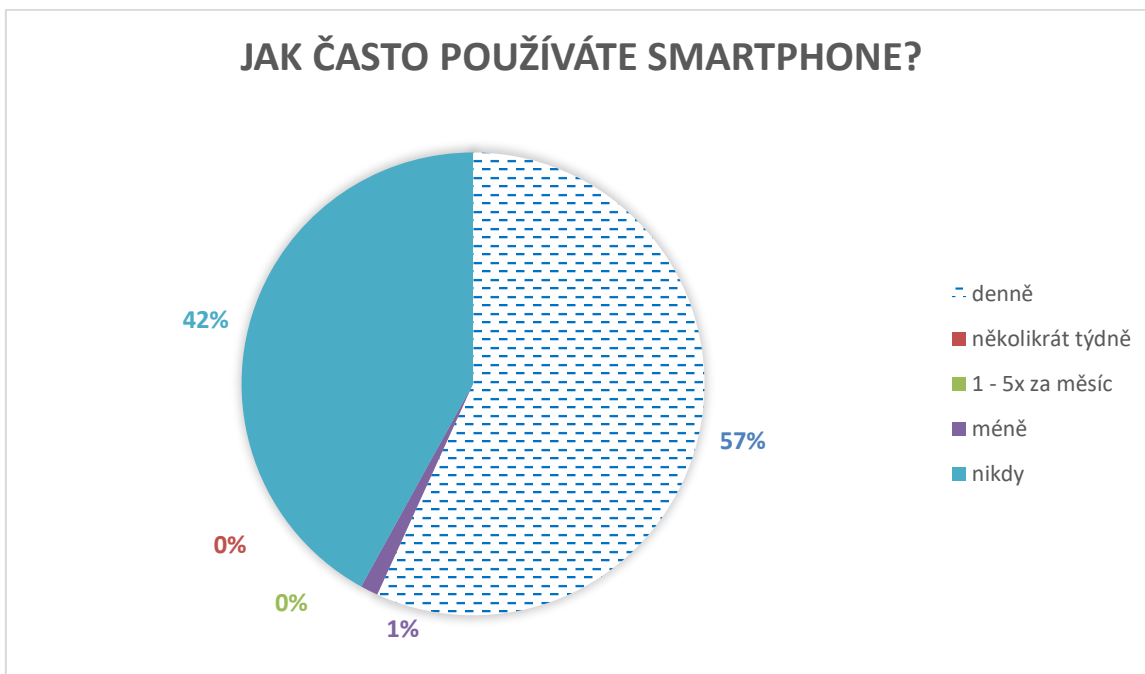
Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky:

Nadpoloviční většina respondentů (73 %) vlastní mobilní zařízení déle než 10 let. Což znamená, že respondenti mají již delší dobu zkušenosti s mobilními zařízeními. 23 % užívá své mobilní zařízení 5 – 10 let. Pouze 4% dotazovaných má zařízení 1 – 5 let. K odpovědi „Do jednoho roku“ se nikdo v dotazníkovém šetření nepřihlásil.

11.2.9 Používání smartphonu

Ještě před dvanácti lety neznáme smartphony v poslední době zaznamenaly výrazný rozmach. Staly se součástí našich životů a tak jedna z otázek byla „Jak často používáte smartphonu?“ .

Graf 11: Otázka 9 – Jak často používáte smartphone?

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky:

Téměř 57% odpovídajících užívá smartphone denně z čehož vyplývá, že všichni, kteří vlastní smartphone ho i zároveň denně využívají. Oproti tomu 42% smartphone nepoužívá nikdy, což jsou uživatelé, kteří nevlastní chytrý telefon a proto ho ani používat nemohou. 1% respondentů uvedlo, že ho používají méně než 5x za měsíc. Nikdo nevyužil odpovědi několikrát týdně a 1 – 5x za měsíc.

11.2.10 Používání klasického tlačítkového telefonu

Další otázka se týkala používání klasického tlačítkového telefonu. Otázka zněla: „ Jak často používáte klasický tlačítkový telefon?“

Graf 12: Otázka 10 – Jak často používáte klasický tlačítkový telefon?

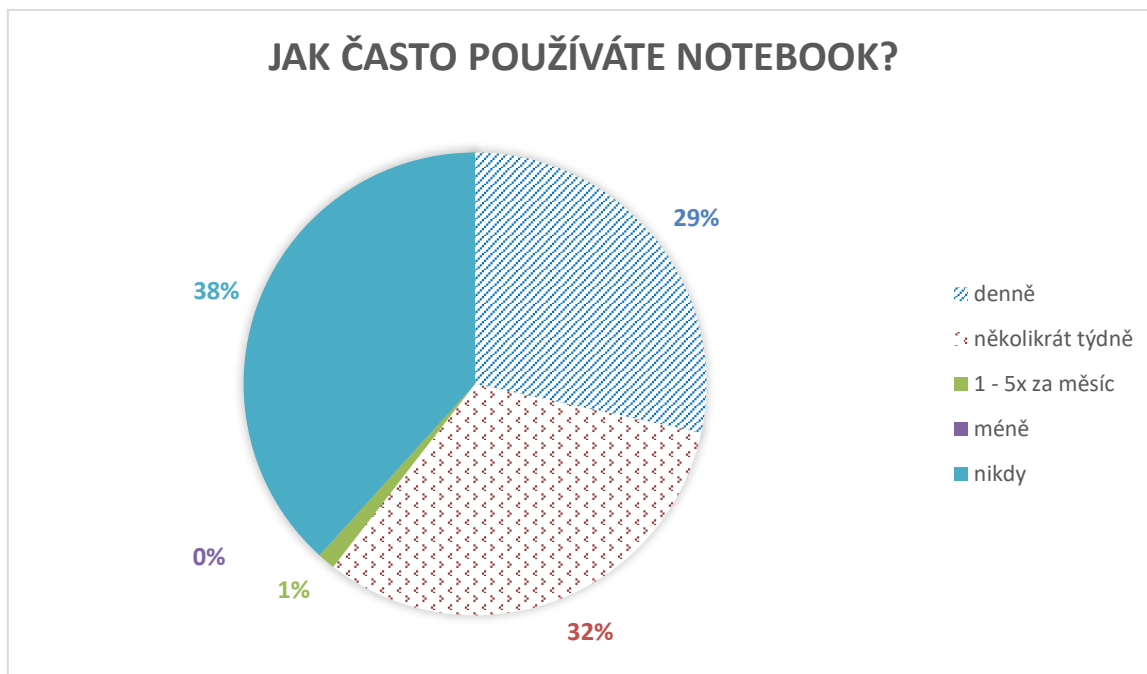
Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky:

26 % používá svůj klasický tlačítkový telefon denně. Jedná se o uživatele preferující tento typ telefonu. 58 % nevyužívá klasický tlačítkový telefon nikdy, jedná se o uživatele s preferencí smartphonu. 16 % vybralo odpověď několikrát týdně. Tuto možnost vybírali starší respondenti, využívající telefon pouze k potřebám hovorů a zpráv. Nikdo nevybral možnost 1-5x za měsíc a možnost méně.

11.2.11 Používání notebooků

Používání notebooku usnadňuje značně pracovní i studentský život. Všechny důležité informace může mít uživatel u sebe a kdekoliv s nimi nakládat dle potřeb. Proto nesměla chybět v dotazníku ani otázka „ Jak často používáte notebook?“

Graf 13: Otázka 11 – Jak často používáte notebook?

Zdroj: vlastní zpracování

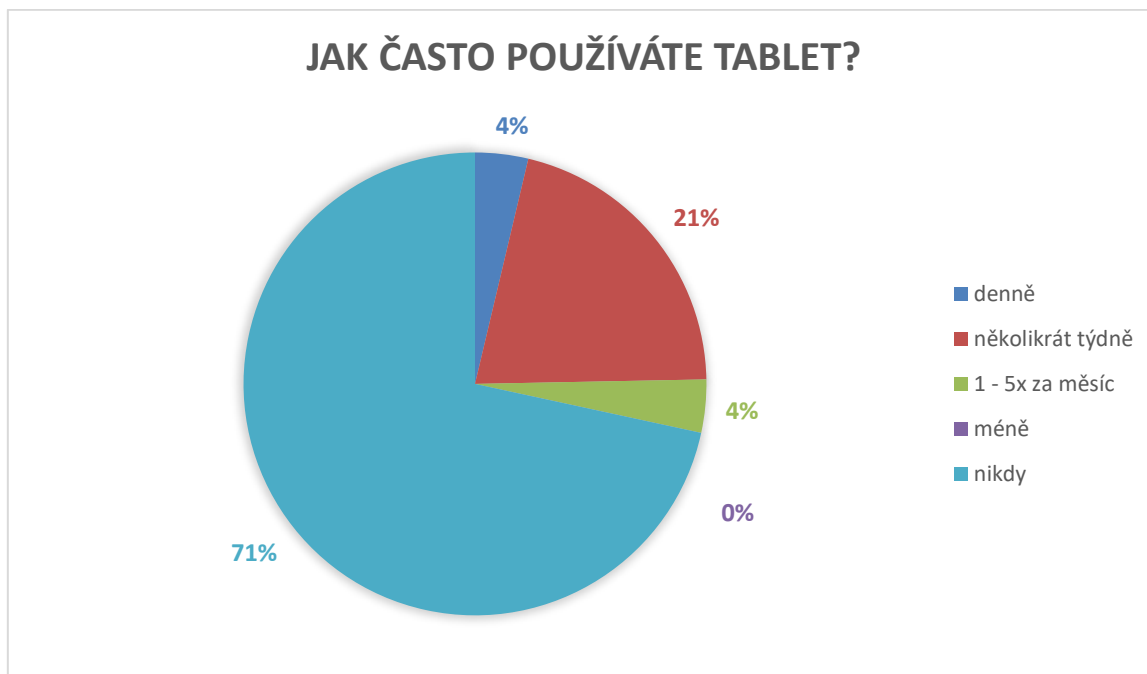
Výsledek:

23 uživatelů tvořících 29 % respondentů využívá ke svým potřebám notebook téměř denně. 38 % zvolilo odpověď nikdy na základě skutečnosti, že nejsou vlastníky tohoto zařízení. Tento výsledek je ovlivněn faktem, že starší uživatelé zpravidla nevlastní notebooky. Na třetím místě se umístila odpověď několikrát týdně s 32 %. Dále s 1 % možnost 1 – 5x za měsíc a nikdo z respondentů nezvolil možnost méně.

11.2.12 Používání tabletů

V tomto bodě jsme se zabývali otázkou „ Jak často používáte tablet?“ Tablet je mobilní zařízení na rozhraní smartphonů, nebo-li chytrých telefonů a notebooků. Má své omezení z pohledu velikosti oproti notebookům, v tomto parametru je však přívětivější oproti smartphonům.

Graf 14: Otázka 12 – Jak často používáte tablet?

Zdroj: vlastní zpracování

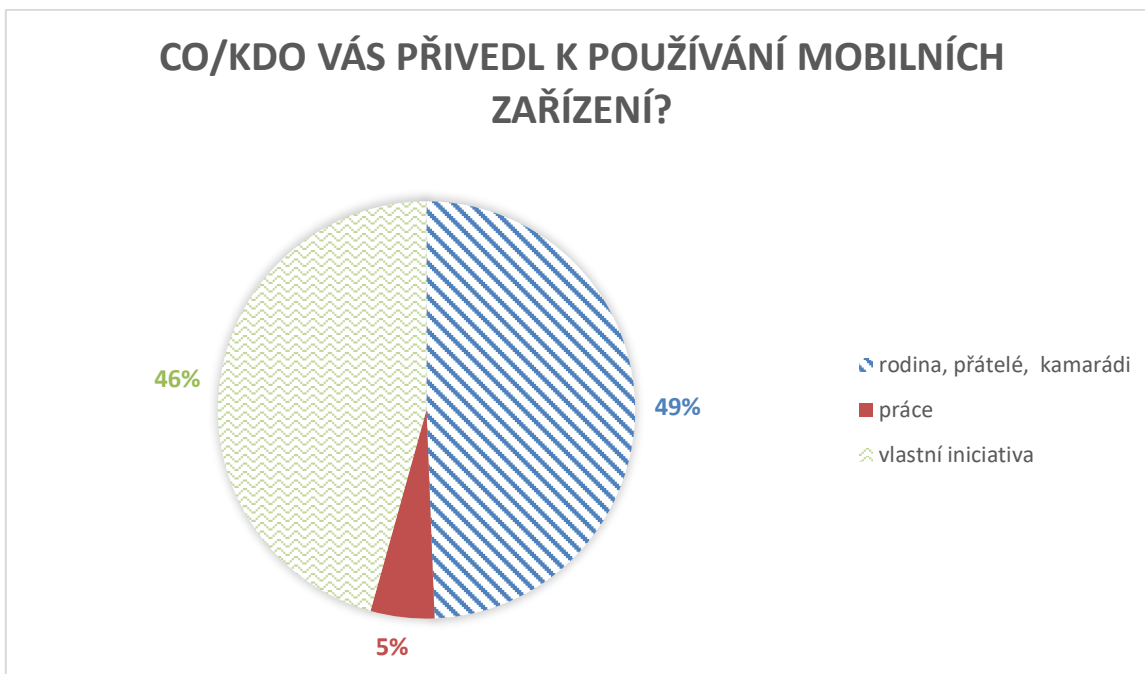
Výsledek:

4 % uživatelů vlastníci tablet odpověděly, že ho využívají téměř denně. Několikrát týdně ho využívá 21 % respondentů. Možnost 1 – 5x za měsíc zvolily pouze 4 % respondentů. Možnost méně žádný z respondentů. Zatímco 71% uživatelů odpovědělo nikdy, toto zásadní množství je ovlivněno faktem, že převážná většina respondentů nevlastní tablet a proto jej ani nemůže využívat.

11.2.13 Podnět k užívání mobilních zařízení

Další otázka v dotazníkovém šetření byla „Co/kdo Vás přivedl k používání mobilních zařízení?“ Tato otázka zkoumala, jak respondenti přišli do styku s mobilním zařízením, respektive kdo je k nim přivedl. Vybírali z možností

- rodina, přátelé, kamarádi,
- práce,
- vlastní iniciativa.

Graf 15: Otázka 16 – Co/kdo Vás přivedl k používání mobilních zařízení?

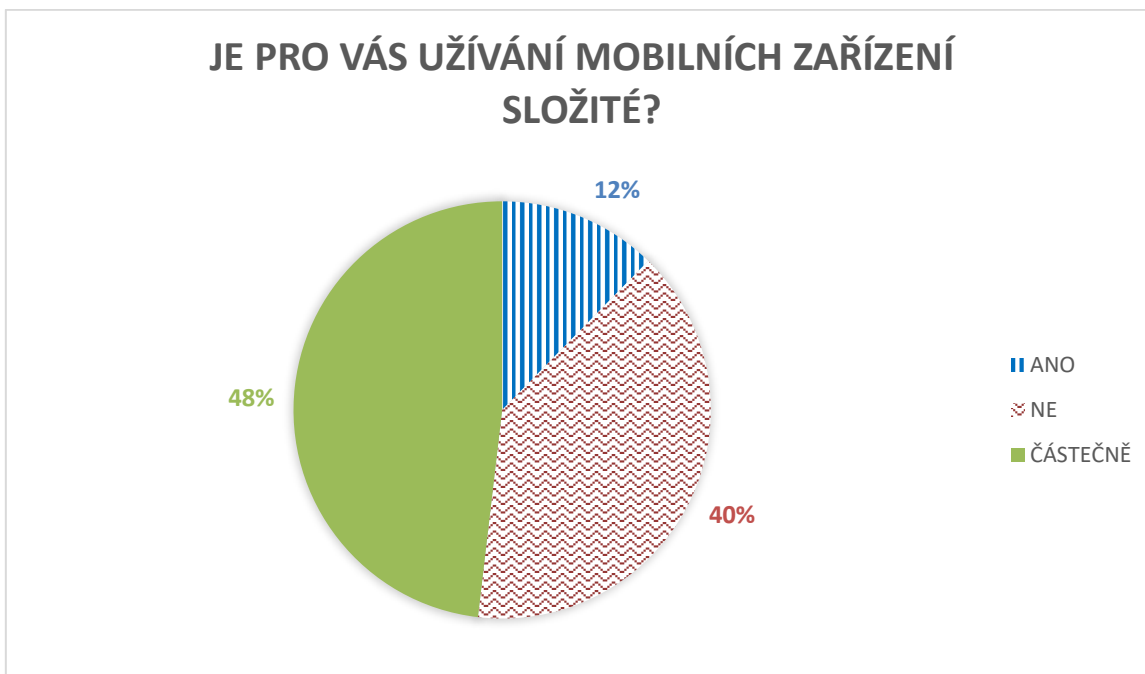
Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek:

Nejvíce volenou odpovědí se stala varianta - rodina, přátelé, kamarádi, zastoupená 49 % odpovídajících. Téměř shodný počet respondentů, pouze o 3 % méně, volil možnost - vlastní iniciativa. Pouze 5 % respondentů uvedlo, že je k užívání mobilních zařízení přivedla práce. Výsledky ukazují, že většina respondentů začala užívat některé z mobilních zařízení dobrovolně.

11.2.14 Složitost užívání mobilních zařízení

Otázka „Je pro Vás užívání mobilních zařízení složité?“ byla zařazena z důvodu, že dotazníkové šetření bylo zaměřeno na starší jedince, kteří se považují za digitální imigranty. Často od nich slyšíme, že je pro ně ovládání technicky náročné - špatně se jim ovládají nebo dlouho trvá, než nějaký krok učiní správně. Respondenti vybírali z odpovědí ANO, NE a ČÁSTEČNĚ. Pokud respondent odpověděl ANO, zajímalo mne, v čem vidí složitost ovládání.

Graf 16: Otázka 15 – Je pro Vás užívání mobilních zařízení složité?

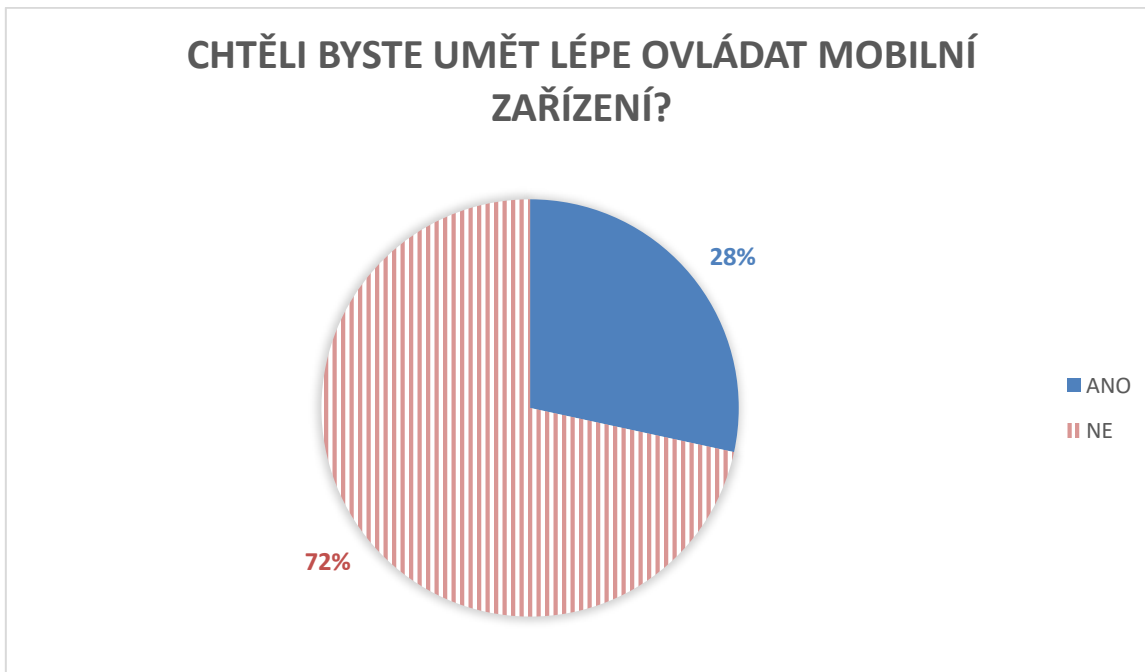
Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek:

Zkoumali jsme, jak je pro uživatele složité ovládní mobilních zařízení. Odpověď „Částečně“ vybralo nejvíce dotazovaných, konkrétně 48%. Tuto možnost nejčastěji vybírali zástupci mírně pokročilého věku. Na druhém místě byla odpověď NE s 40 %, ke které se hlásili převážně mladší uživatelé. Možnost ANO zvolilo 12 % respondentů, v této skupině byli zastoupeni především senioři. Při zkoumání, proč je pro ně užívání složité odpovídali, že: na zařízení nevidí, neorientují se, špatně se jim ovládá, nevidí na zprávy, mají problém s dotykovým displejem, trvá dlouho, než naleznou, co potřebují.

11.2.15 Ovládní mobilních zařízení

Z přechozí otázky se nám nabízí otázka „ Chtěli byste umět lépe ovládat mobilní zařízení?“ Jsou jedinci, kteří ovládají svá mobilní zařízení na určité úrovni a nemají potřebu se zdokonalovat či zlepšovat, pro jejich potřeby jim tato úroveň stačí. Na druhou stranu jsou tu uživatelé, kteří by rádi své dovednosti v této oblasti zlepšili. Respondenti vybírali z možností ANO/NE.

Graf 17: Otázka 15 - Chtěli byste umět lépe ovládat mobilní zařízení?

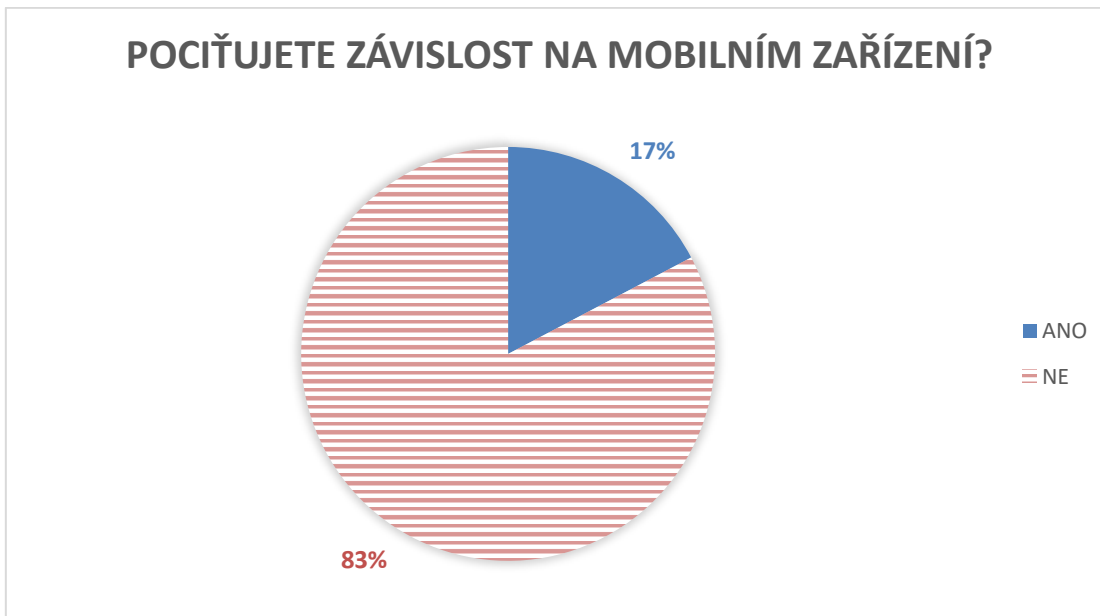
Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek:

72 % uživatelů si postačí se znalostmi ovládnutí svých mobilních zařízení a nemají potřebu se zdokonalovat a vzdělávat v této problematice. Pouze 28 % dotázaných by chtělo umět používat lépe svá zařízení a bylo by ochotno se učit novým znalostem.

11.2.16 Závislost na mobilních zařízeních

V dnešní době se často hovoří o závislostech na mobilních zařízeních u digitálních domorodců, ale zároveň i u digitálních imigrantů. Na otázku „Pocítujete závislost na mobilních zařízeních?“ respondenti mohli odpovídat ANO/NE. Pokud odpověděli ANO, měli se respondenti ještě vyjádřit, jak se u nich závislost projevuje.

Graf 18: Otázka 17 – Pociťujete závislost na mobilním zařízení?

Zdroj: vlastní zpracování

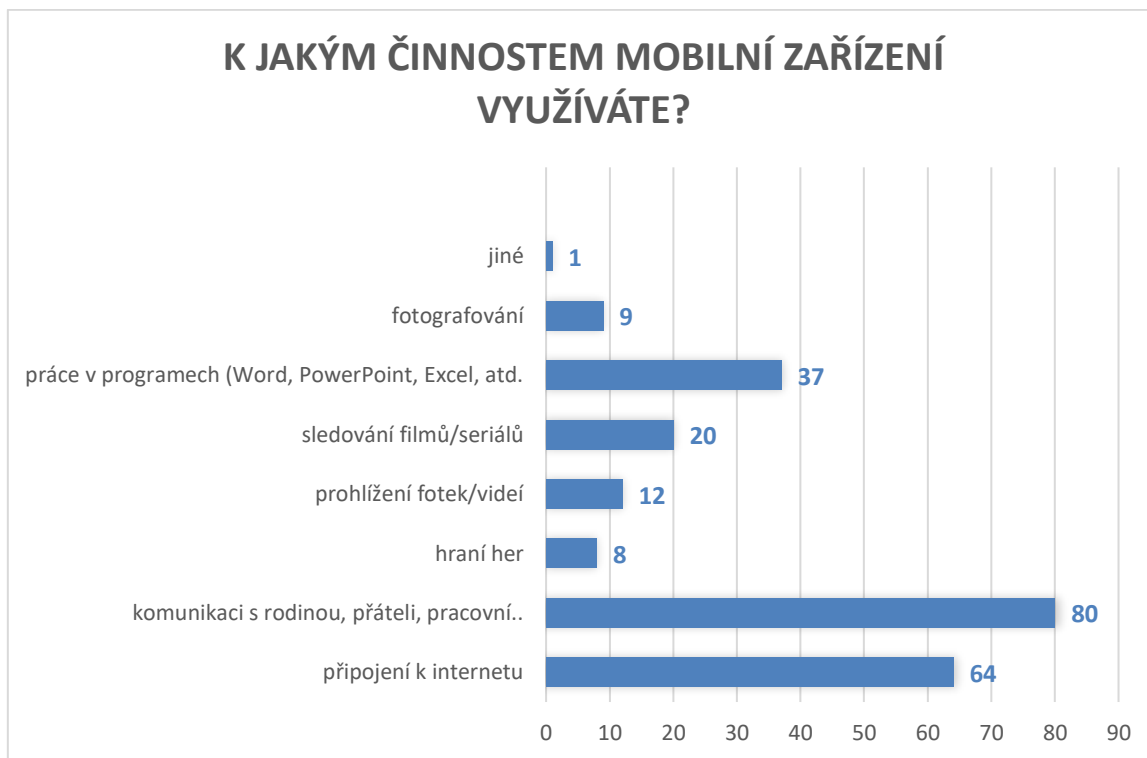
Výsledky:

Pouze 17 % respondentů si závislost na mobilních zařízeních přiznalo a odůvodnilo následovně: vlastníci nosí přístroje neustále u sebe, když nemají své mobilní zařízení, cítí se nervózní, neustále kontrolují, zda jim nepřišla zpráva, nebo jim někdo nevolal. 83 % dotazovaných nepociťuje závislost na mobilním zařízením. Otázkou je, či je tato odpověď pravdivá, či nikoliv.

11.2.17 Využívání mobilních zařízení

Uživatelé vlastní svá mobilní zařízení a je rozdíl, k čemu je používají, proč je vlastně mají? K odpovědi sloužila otázka „K jakým činnostem mobilní zařízení využíváte?“ Respondenti měli na výběr z možností:

- jiné,
- fotografování,
- práce v programech,
- sledování filmů/seriálů
- prohlížení fotek/videí
- hraní her
- komunikaci s rodinou, přáteli, pracovní
- připojení k internetu.

Graf 19: Otázka 17 - K jakým činnostem mobilní zařízení využíváte?

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledek:

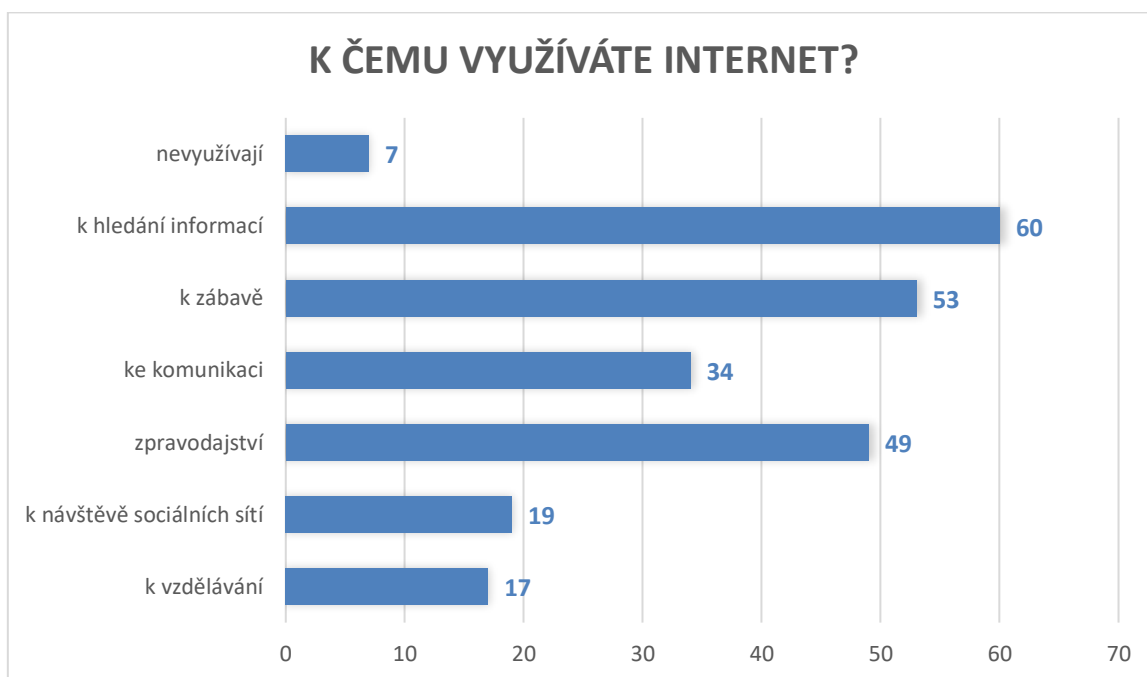
Nejvíce respondenti využívají svá mobilní zařízení ke komunikaci s rodinou přáteli a pracovní záležitosti. Tuto možnost zvolilo téměř 80 respondentů, vlastníci mobilní zařízení. Hned druhou nejčastější odpovědí bylo připojení k internetu, tuto možnost vybralo 64 osob. 37 dotazovaných odpovědělo, že svá mobilní zařízení využívá k práci v programech. Ke sledování filmů či seriálů zařízení využívá 20 dotazovaných. Možnost prohlížení fotek a videí zvolilo 12 uživatelů, k fotografování se jich přihlásilo 9. Hraní her vybralo pouze 8 respondentů, tato skutečnost je ovlivněna, tím, že byli vybírány starší respondenti. U mladších respondentů by tomu bylo určitě jinak. Volbu jiné zvolil 1 vlastník mobilního zařízení.

11.2.18 Využívání internetu

Neodmyslitelnou součástí využití mobilních zařízení je připojení k internetu, které se neustále zrychluje a zkvalitňuje. Tlak na posilování datových přenosů vyvíjí uživatelé především pro to, aby dokázali plně využít vzrůstající možnosti internetu.

Na otázku „K čemu využíváte internet?“ mohli respondenti odpovídat:

- nevyužívají,
- k hledání informací,
- k zábavě,
- ke komunikaci,
- zpravodajství,
- k návštěvě sociálních sítí,
- k vzdělávání.

Graf 20: Otázka 18 - K čemu využíváte internet?
Zdroj: vlastní zpracování

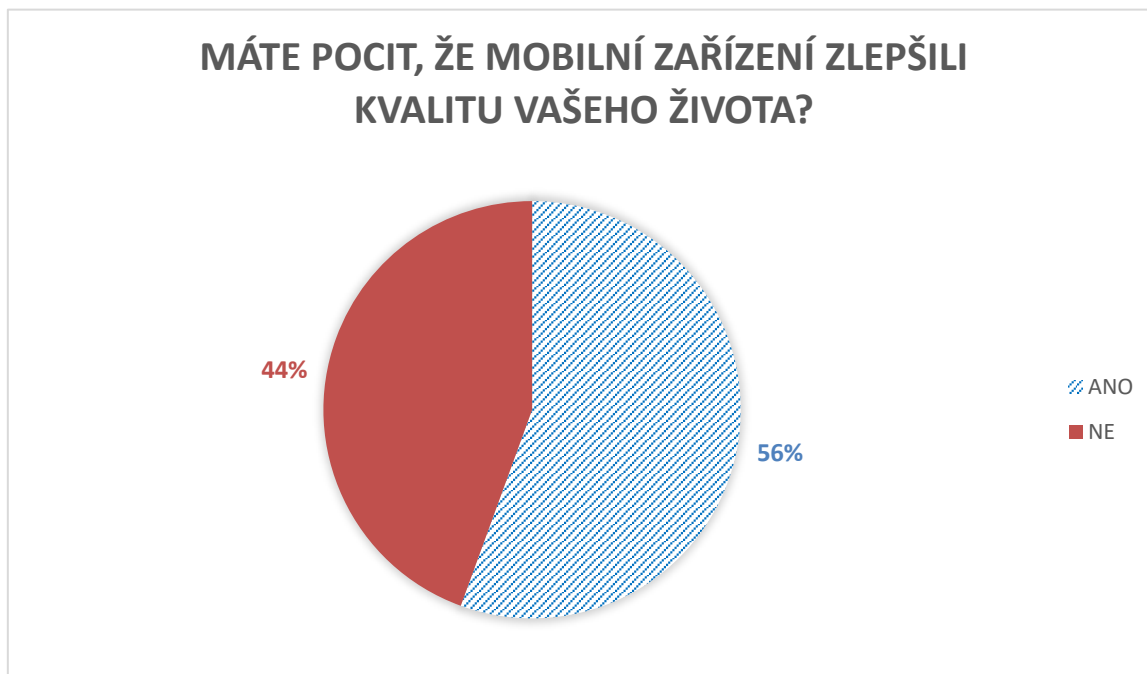
Výsledky:

Nejčastější odpovědí na otázku, k čemu uživatelé využívají internet byla k vyhledávání informací s 60 hlasy. Hned za touto možností se umístila odpověď k zábavě s 53 hlasy. 49 respondentů hlasovalo, že jej využívá ke zpravodajství a 34 ke komunikaci. Možnost - návštěva sociálních sítí - byla zvolena pouze 19krát

,z čehož lze soudit, že starší uživatelé nevyužívají tolik sociální sítě, jako mladší osoby. 17 respondentů zvolilo ke vzdělání, tuto volbu též ovlivnilo cílení dotazníků, jelikož uživatelé se statutem studenta jistě využívají internet ke vzdělání častěji. 7 dotazovaných uvedlo, že internet nevyužívá, tuto možnost volili osoby, které v přechozí otázce nevybrali možnost využívání k internetu.

11.2.19 Kvalita života s mobilními zařízeními

Předposlední otázkou dotazníkového šetření byla otázka „Máte pocit, že mobilní zařízení zlepšili kvalitu Vašeho života?“. Respondenti vybírali z možností ANO / NE. Pokud odpověděli ANO měli se ještě vyjádřit na otázku Jak?

Graf 21: Otázka 19 -Máte pocit, že mobilní zařízení zlepšili kvalitu Vašeho života?
Zdroj: vlastní zpracování

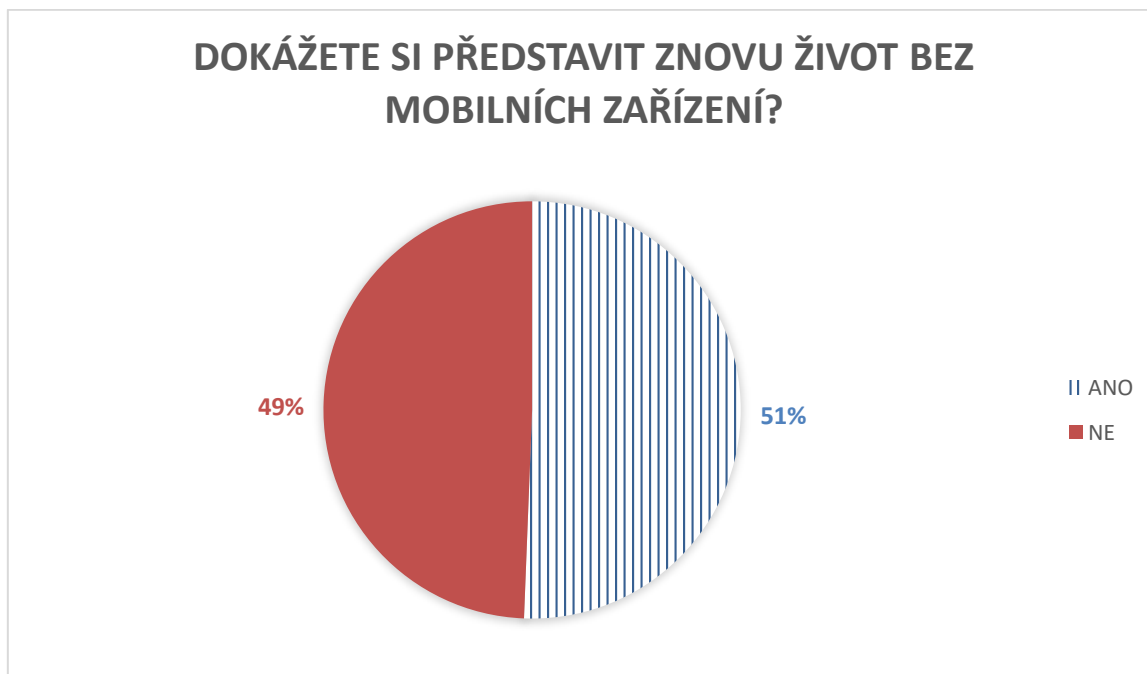
Výsledky:

Obecně přijímanou tezí je, že mobilní zařízení zkvalitňuje a ulehčuje všední život. 44 % respondentů si myslí, že tomu tak není. Jedná se o starší jedince, kteří zažili dobu bez těchto technologií a tvrdí, že jejich život byl kvalitní a nic jim nechybělo. 56 % dotazovaných odpovědělo, že ANO, protože jim: usnadňuje práci, ulehčuje a urychluje komunikaci či vyhledávání informací, pomáhá jim při studiu. Jedna respondentka uvedla, že: má dceru v cizině a díky těmto možnostem s ní může být denně v kontaktu a mohou spolu sdílet zážitky.

11.2.20 Život bez mobilních zařízení

Poslední otázka zněla „Dokážete si znovu představit život bez mobilních zařízení?“ Zkoumala, zda by byli ochotni respondenti se vzdát svých mobilních zařízení. Odpovídali ANO / NE. Při volbě možnosti NE se měli respondenti vyjádřit proč ne.

Graf 22: Otázka 20 - Dokážete si znovu představit život bez mobilních zařízení?
Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky:

51 % uživatelů odpovědělo ANO, což je velice zajímavý fakt. Tuto skutečnost způsobuje již výše zmíněné zaměření dotazníku na respondenty s vyšším věkem. Možnost NE zvolilo 49 % dotazovaných. Při dotazu, proč NE, bylo zodpovězeno: zvykla jsem si na rychlou komunikaci, dnešní doba vyžaduje mobilní zařízení, potřeba ke komunikaci, nebyla by tak velká informovanost, složitost vyhledávání informací, ulehčují pracovní záležitosti.

11.3 Shrnutí

Obecně z dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo 100 respondentů vplynulo následovně. Nejpočetnější skupinou respondentů byla skupina s věkovou hranicí více než 65 let. Tato věková hranice byla zastoupena 49 % respondentů. Žen se zúčastnilo 54 % a mužů 46 %. Z toho 10 žen a 9 mužů ve věkové hranici 65 let a více nevlastní žádné mobilní zařízení. Nejvíce respondentů (32 %) bylo se středoškolským vzděláním. 48 z dotazovaných vlastní smartphone a notebook, 34 klasický tlačítkový telefon, 23 tablet a 5 jiné mobilní zařízení. Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejvíce uživatelé preferují smartphony a klasické mobilní telefony, které zároveň i nejčastěji používají. Mobilní zařízení většina vlastní déle

než 10 let. Užívání mobilních zařízení je částečně složité nebo složité převážně pro starší generaci. Závislost na mobilních zařízeních nepocituje 83 % respondentů. Nejvíce dotazovaných využívá svá mobilní zařízení ke komunikaci a k připojení k internetu. Internet pak k zábavě a hledání informací. 56 % respondentů si myslí, že mobilní zařízení jim zlepšují kvalitu života, 44 % si myslí opak. 51 % dotazovaných by si dokázalo představit znovu život bez mobilních zařízení, 49 % nikoliv.

12 Závěr

Základní myšlenkou bakalářské práce bylo zjistit uživatelské preference vybraných mobilních zařízení u uživatelů, a to především s vyšší věkovou hranicí tzv. digitálních imigrantů. Mobilní zařízení dnes bezpochyby patří k všednímu životu. Přináší nám jisté výhody a ulehčují život.

V teoretické části bakalářské práce autor nejdříve představil samotné mobilní zařízení a jejich základní zástupce. Nastavil rozlišení jednotlivých uživatelů podle stupně digitalizace a rozdělil je na digitální domorodce a digitální imigranty. Určil, podle čeho lze hodnotit informační gramotnost, jak je charakterizována. Definoval, co zahrnuje informační společnost. Na závěr charakterizoval stáří a projevy stárnutí ve vztahu k informační gramotnosti a přizpůsobování se novým technologickým trendům.

V praktické části formou kvantitativního šetření autor analyzoval výsledky dotazníkového šetření sestávajícího se ze 100 respondentů, aby dostal svého cíle, zjistit, jaké mobilní zařízení nejvíce uživatelé preferují a k čemu jim slouží.

Díky analýze dat a jejich následné interpretaci zjistil, že uživatelé preferují nejvíce chytré telefony, nebo-li smartphony nebo klasické tlačítkové telefony. Poté až notebooky nebo tablety popřípadě jiné mobilní zařízení.

Liší se využití konkrétních druhů zařízení. Obecně mají svébytné postavení notebooky. Napříč generacemi jsou využívány převážně k práci a ke studiu. S tím souvisí i četnost jejich používání. Na rozdíl od ostatních přístrojů, jejichž funkce potřebují uživatelé každý den, po notebooku sáhnou jen několikrát týdně. Další zařízení plní své funkce rozdílně s ohledem na věkovou skupinu. Nejmladší generace využívá své přístroje především k návštěvě sociálních sítí a ke komunikaci. V menší

míře potom k přístupu k internetu a dalším datovým sítím, k vyhledávání informací, ke sledování filmů. Produktivně činným uživatelům ve středním věku slouží zařízení jako zdroj vzdálených informací a ke komunikaci. Pouze v této věkové skupině vlastníci také aktivně pracují a přizpůsobují ke svým potřebám vnitřní programy zařízení. Odlišný přístup k využití možností přenosných zařízení mají osoby v seniorském věku (65 let a více). Pokud už nějaké zařízení vlastní, slouží jim pouze ke komunikaci prostřednictvím textových zpráv a hovorů, výjimečně k připojení na internet. Na internetu vyhledávají převážně zpravodajství.

Z hlediska vlastnictví jednoho, či více přístrojů jsou preferovány smartphony nebo klasické tlačítkové telefony. Přičemž do věku 65 let výrazně převládají smartphony, nad touto hranicí obráceně tlačítkové telefony. Při volbě mezi tabletem a notebookem dávají uživatelé přednost notebooku. Až na výjimky každý z respondentů, vlastníčích mobilní zařízení, užívá dva a více těchto přístrojů.

Na ose muži /ženy se preference vlastnictví a užívání přenosných přístrojů výrazně neliší. Podstatné rozdíly tvoří věková hranice 65 let. Do tohoto věku téměř všichni respondenti vlastní nějaké mobilní zařízení. Mladší a střední generace využívá mobilní zařízení denně. Všichni oslovení mladší 65 let se shodují, že jim mobilní zařízení zlepšila kvalitu života. Výhody spatřují především v lepší dostupnosti informací a neomezené komunikaci. Drtivá většina už si nedokáže představit život bez mobilních zařízení, ale jen polovina z dotázaných přiznává závislost na jejich užívání.

Ve věkové hranici nad 65 let je necelá polovina osob, která se neadaptovala na trend mobilizace a nevlastní žádné z mobilních zařízení. Ta část, která už nějaké zařízení má, dává přednost klasickému tlačítkovému telefonu. Využívá ho pouze k odesílání textových zpráv a přímému hovoru. Stejně tak je i omezena četnost užívání telefonu. Na rozdíl každodenní komunikace mladších ročníků je přístroj k potřebě jen několikrát týdně. Senioři nemají vysoké uživatelské nároky na funkce zařízení, současně v nich nevidí podstatný přínos a dokázali by se jich vzdát. Odlišný pohled na potřebu být na kterémkoliv místě v kontaktu se světem není jediným důvodem, proč se starší lidé na digitální svět v takové míře na ně neadaptovali. Užívání mobilních zařízení je pro ně technicky mnohem náročnější, jejich ovládání nepřirozené a funkce mnohdy nesrozumitelné a především zbytečné.

13 Seznam použité literatury

Publikace:

KRUM, Cindy. *Mobile Marketing: Finding Your Customers No Matter Where They Are*. 1. vydání, Indianapolis: Pearson Education, Inc., 2010, 344 s., ISBN 978-0-7897-3976-6

HLAVENKA, Jiří. *Jak na počítač: Poprvé u počítače I*. Praha: Computer Press, 1999. ISBN 80-7226-255-6.

POKORNÝ, Vratislav a Jana TELCOVÁ a Anton TOMKO. *Patologické závislosti*. 2. vyd. Brno: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky, 2002. 194 s. ISBN 80-86568-02-4

PALFREY, John G a Urs GASSER. *Born digital: understanding the first generation of digital natives*. New York: Basic Books, 2008, vii, 375 s. ISBN 978-0-465-01856-7.

RAŠKOVÁ, T. O jakou gramotnost se jedná aneb co zmůže střední škola a školní knihovna. In: *Informační gramotnost 3*, sborník z konference. Brno: Moravská zemská knihovna, 2005. ISBN 80-7051-160-5.

MÜHLPACHR, Pavel. *Gerontopedagogika*. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2009. 203 s. ISBN 978-80-210-5029-7.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie*. 2. vydání. Praha: Portál, 1999. 353 s. ISBN 80-7178-308-0.

BEHRENS, S. J. (1994). A conceptual analysis and historical overview of information literacy. *College & Research Libraries*. 1994, vol. 35, no. 4, s. 309-322. ISBN 978-1-4614-6443-3

Elektronické zdroje:

WILDER, Chris. *Mobile World Congress: Telecoms, Tapas and Things*. [online]. Forbes, 2016, [cit. 2017-08-22].

Dostupné: <http://www.forbes.com/sites/moorinsights/2016/03/04/mobile-world-congresstelecoms-tapas-and-things/#702d9e0f475b>

Definition of: Smartphone: Smartphone. *PC Encyclopedia: pcmag* [online]. , 1 [cit. 2017-08-22].

Dostupné: <https://www.pcmag.com/encyclopedia/term/51537/smartphone>

DOUPAL, František. Pro všechny: Definice smartphonu [online]. 18.8.2010 [cit. 2017-08-22].

Dostupné:<http://www.pdasoft.cz/modules.php?name=News&file=article&sid=4848>

URBAN, Petr. Google má interaktivní globální statistiky. Např. počet smartphonů v Česku od roku 2012 vzrostl o 241 %. *Cnews.cz* [online]. 2017, , 1 [cit. 2017-08-22].

Dostupné z: <https://www.cnews.cz/google-ma-interaktivni-globalni-statistiky-napr-pocet-smartphonu-cesku-od-roku-2012-vzrostl-241/>

Tablet Definiton: Tech Terms [online]. 2011, , 1 [cit. 2017-08-23]. Dostupné z: <https://techterms.com/definition/tablet>

VOKÁČ, Luděk. 80 % dospělé on-line populace má smartphone, nositelná elektronika na boom čeká. *Tyinternety.cz* [online]. 2015, , 1 [cit. 2017-08-23].

Dostupné z: <http://tyinternety.cz/novinky/80-dospele-line-populace-ma-smartphone-nositelna-elektronika-boom-ceka/>

FOJTÍK, Rostislav. *VYUŽITÍ MOBILNÍCH POČÍTAČOVÝCH PROSTŘEDKŮ VE VÝUCE* [online]. 2006, , 50 [cit. 2017-08-23].

Dostupné z: http://www1.osu.cz/~fojtik/MobTech/Fojtik_VMPV.pdf

Černý, M. (2013). Role informační gramotnosti v informační společnosti nahlížená historickou perspektivou evropské vzdělanosti a kultury. *ProInflow: Časopis pro informační vědy*, 5(2). 15- 25. [online] [cit. 2016-08-15].

Dostupné:<http://www.phil.muni.cz/journals/index.php/proinflow/article/viewFile/768/901>

TAPSCOTT, Don. *Grown up Digital : How The Net Generation Is Changing Your World*. New York : McGraw-Hill, 2008. [online] [cit. 2016-010-15].

Dostupné: [http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/i/tab1_obyrcr/\\$File/c-4001-13.xls](http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/i/tab1_obyrcr/$File/c-4001-13.xls)

Oblinger, D. (2003). Boomers & Gen-Xers, Millennials: Understanding the “New Students”. *Educause*.38(4).[online][cit.2018-04-10].

Dostupné: <https://net.educause.edu/ir/library/pdf/ERM0342.pdf>

Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. *On the Horizon*, 9(5). [online][cit.2017-05-10].

Dostupné:<http://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf>

Zur, O. & Zur, A. (2011). On Digital Immigrants and Digital Natives: How the Digital Divide Affects Families, Educational Institutions, and the Workplace. Zur Institute. [online][cit.2017-05-10]

Dostupné: http://www.zurinstitute.com/digital_divide.html

Smith, Erika E. 2012. „The Digital Native Debate in Higher Education: A Comparative Analysis of Recent Literature“. *Canadian Journal of Learning and Technology* [online] 38(3) [cit. 8. 05. 2018].

Dostupné z: < <http://goo.gl/XC9K97> >.

Jones, C. & Czerniewicz, L. (2010). Describing or debunking- The net generation and digital natives. *Journal of Computer Assisted Learning*, 26, 317–320. [online] [cit. 2018-08-10].

Dostupný:<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1365-2729.2010.00379.x/abstract>

American Library Association. In: Presidential Commission on Information Literacy. Final report. Washington, D.C., 1989[online] [cit. 2018-07-23].

Dostupné z: <http://www.ala.org/acrl/publications/whitepapers/presidential>

DOMBROVSKÁ, Michaela; LANDOVÁ, Hana. Pražská deklarace "Směrem k informačně gramotné společnosti". In: Národní knihovna knihovnická revue [online].2004,roč.15,č.1[cit.2018-02-04].

Dostupné : <http://knihovna.nkp.cz/NKKR0401/0401019.html>

IL models. In: Chartered Institute of Library and Information Professionals [online]. 2004[cit.2018-01-05].

Dostupné:<http://www.informationliteracy.org.uk/informationliteracy-definitions/il-models/>

14 Přílohy

- 1) **Dotazník – Průzkum uživatelských preferencí u vybraných mobilních zařízení**
- 2) **Zadaní bakalářské práce**

1) *Dotazník - Průzkum uživatelských preferencí u vybraných mobilních zařízení*

Dotazník

Průzkum uživatelských preferencí u vybraných mobilních zařízení

Dobrý den,

chtěla bych Vás požádat o vyplnění následujícího dotazníku. Získaná data budou sloužit jako podklady pro zpracování praktické části mé bakalářské práce.

Děkuji za Váš čas strávený nad dotazníkem.

1) **Pohlaví** (možná jedna odpověď)

- + žena
- + muž

2) **Věk** (možná jedna odpověď)

- + do 20
- + 21 – 30
- + 31 – 44
- + 45 – 54
- + 55 – 65
- + více než 65

3) **V jakém jste pracovním poměru?** (možná jedna odpověď)

- + zaměstnanec
- + OSVČ
- + nezaměstnaný
- + v důchodu
- + student
- + jiné

4) **Vzdělání** (možná jedna odpověď)

- + základní
- + vyučen

- + střední s maturitou
- + vysokoškolské
- + jiné

5) Vlastníte mobilní zařízení (smartphone, klasický tlačítkový telefon, notebook, tablet)? (možná jedna odpověď) **Pokud NE, dále dotazník nevyplňujte. Děkuji Vám.**

- + ANO
- + NE

6) Jaké mobilní zařízení vlastníte? (možno více odpovědí)

- + smartphone (chytrý telefon)
- + klasický tlačítkový telefon
- + notebook
- + tablet
- + jiné

7) Jaké mobilní zařízení preferujete? (možná jedna odpověď)

- + smartphone (chytrý telefon)
- + klasický tlačítkový telefon
- + notebook
- + tablet
- + jiné

8) Jak dlouho nějaké mobilní zařízení vlastníte? (možná jedna odpověď)

- + do jednoho roku
- + 1-5let
- + 5-10let
- + déle

9) Jak často používáte smartphone? (možná jedna odpověď)

- + denně
- + několikrát týdně
- + 1-5x za měsíc
- + méně
- + nikdy

10) Jak často používáte klasický tlačítkový telefon? (možná jedna odpověď)

- + denně
- + několikrát týdně
- + 1-5x za měsíc
- + méně
- + nikdy

11) Jak často používáte notebook? (možná jedna odpověď)

- + denně
- + několikrát týdně
- + 1-5x za měsíc
- + méně
- + nikdy

12) Jak často používáte tablet? (možná jedna odpověď)

- + denně
- + několikrát týdně
- + 1-5x za měsíc
- + méně
- + nikdy

13) Co/kdo vás přivedl k používání mobilních zařízení? (možná jedna odpověď)

- + rodina, přátelé, kamarádi..
- + práce
- + vlastní iniciativa

14) Je pro Vás užívání mobilních zařízení složité? Pokud ANO. V čem? (možná jedna odpověď)

- + ANO
- + NE
- + ČÁSTEČNĚ

15) Chtěli byste umět lépe ovládat mobilní zařízení? (možná jedna odpověď)

- + ANO
- + NE

16) Pociťujete závislost na mobilním zařízení? Pokud ANO. Jakým způsobem se to projevuje? (možná jedna odpověď)

- + ANO
- + NE

17) K jakým činnostem mobilní zařízení využíváte? (možno více odpovědí)

- + připojení k internetu (www, elektronická pošta, atd.)
- + komunikaci s rodinou, přáteli, pracovní..
- + hraní her
- + prohlížení fotek/videí
- + sledování filmů/seriálů
- + práce v programech (Word, PowerPoint, Excel, atd.)
- + fotografování
- + jiné

18) K čemu využíváte internet? (možno více odpovědí)

- + k vzdělávání (encyklopedie, databáze, odborné články)
- + k návštěvě sociálních sítí (např facebook, atd.)
- + zpravodajství (aktuální dění, sport, kultura..)
- + ke komunikaci (e-mail)
- + k zábavě (sledování filmů, hraní her, poslouchání hudby)
- + k hledání informací (akce, recepty, návody, atd.)

19) Máte pocit, že mobilní zařízení zlepšili kvalitu Vašeho života? Pokud ANO. Jak?
(možná jedna odpověď)

+ ANO

+ NE

20) Dokážete si znovu představit život bez mobilních zařízení? Pokud NE. Proč? (možná jedna odpověď)

+ ANO

+ NE2)

2) Zadání bakalářské práce

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Akademický rok: 2017/2018

Studijní program: Systémové inženýrství a informatika
Forma: Prezenční
Obor/komb.: Informační management (im3-p)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Pulkrajková Daniela	Hüttlova 867, Trutnov - Střední Předměstí	11500217

TÉMA ČESKY:
Průzkum uživatelských preferencí u vybraných mobilních zařízení

TÉMA ANGLICKY:
Research of users preferences in selected mobile devices

VEDOUcí PRÁCE:
doc. RNDr. Petra Poulová, Ph.D. - KIKM

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:
Cíl práce:
Bakalářská práce se bude zabývat tematikou ohledně mobilních zařízení. Práce bude rozdělena na dvě části teoretickou a praktickou. Cílem teoretické části je charakteristika mobilních zařízení. Cílem praktické části je šetření preference mobilních zařízení.

Osnova:
Úvod
1. Mobilní zařízení
1.1. Hlavní funkce mobilních zařízení
1.2. Statistika mobilních zařízení
2. Zařízení
2.1. Smartphone
2.2. Tablet
2.3. Mobilní tlačítkový telefon
2.4. Notebook
3. Uživatelé
4. Výzkumné šetření
4.1. Průběh šetření
4.2. Výsledky výzkumu
Shrnutí
Závěr
Literární zdroje

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:
KRUM, Cindy. Mobile Marketing: Finding Your Customers No Matter Where They Are. 1. vydání, Indianapolis: Pearson Education, Inc., 2010, 344 s., ISBN 978-0-7897-3976-6
HLAVENKA, Jiří. Jak na počítač: Poprvé u počítače I. Praha: Computer Press, 1999. ISBN 80-7226-255-6.

(c) IS/STAG, Portál - Podklad kvalifikační práce, 11500217, 29.01.2018 07:41

Podpis studenta: Pulj
Podpis vedoucího práce: Huber

Datum: 29.1.2018

Datum: 29.1.2018